

DEBRECZENI UJSÁG

ELOFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDEVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VASÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

HÉJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIRALY.

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

Munkát kérünk!

(mars.) Amióta itt e fekete város fölött felragyogott a tavaszi verőfény, amióta ez a munkára biztató, reményt liúzó égi fényesség embert, fermészetet egyaránt sürget, ösztökél munkára, tette, termésre, alkotásra, mindenki szorongva, türelmetlenül várja, lesi: mikor adnak alkalmat végre ezeknek az egyre szaporodó, duzzadó energiáknak, hogy levezethessék magukat a nyugodt természet, a békés munka nagy, tiszta medrébe. Először talán csak a közvélelőn érdekelték, a hosszú tél népkönyhán kikoszított ninesztelenjei, a munka kitagadottjai várták, hitték, hogy egy rettentően nehéz esztendő után nekik is fog még munkát, kenyert, életet adni a magyar föld; először csak ők ábrándoztak róla, hogy ha másért nem, hát a felgyülemelő romboló energiák termőtervére, a város, az ország nyugalma, sokat emlegetett konszolidációja érdekében, most egyszer meggyorsulnak az öreg, lomha bürokrácia kerekai is, most az utolsó pillanatban elintéznék minden heverő aktát, felhagynak minden pepecseléssel és mire kisüt az első napsugár: állványok épülnek, talicskák esikorolnak, utak készülnek s a munka friss zala váltja fel Debrecenben a téllenség füledt, vésztiósló, vihar-előtű esendjét.

Később azután ugyanez a várakozás ille meg azokat a társadalmi osztályokat is, amelyek legfeljebb csak közvetve vannak érdekelve abban, hogy a város polgárainak nagy része kényszerű téllenségben lópja a napot, ahelyett, hogy az egyetem szomorú históriájú palotája tetején hordaná a követ, a maltert, vagy a közház romjaiból igyekeznék fészta, új palotát emelni a magyar egészségnek. Ma már egyetlen — reménytelen — várakozás ez az egész Debrecen. Főispánja, polgármestere csakugy, mint a legjobban kopláló munkanélküli szinte dühös, nyugtalan várakozásban emészté magát: felénk fordul-e lát az a sokat ígért, sokat remélt égi kegy, amely az állami bürokrácia égbenyuló ormáról sehogyse akarja felénk hinteni az akta-elintézés, a jóváhagyás, az intézkedés üdvösségét.

Ez az emésztő türelmetlenség talán csak azért nem vitte eddig valami végzetes meggondolatlanúság útjára a fásor szomorú ácsorgóit, a központi egyetem, az embervásár, a munkaközvetítő hivatal éhes munkalesőit, még ha rosszindulat, az üres gyomor diktálta vaktság vezetné is őket, be kellett látniok, hogy — ha más nem — a debreceni hatóságok vezetői, legelsősorban a főispán és polgármester megtették mindent, hogy munkát, kenyeret szerezzenek és ki-sürgessék Debrecen részére az állami közmunkákat. Mi, akik nap, mint nap közvetlenül látjuk ezt a szíves, kitartó harcot, fokozott mértékben

MEGEGYEZÉS PÁRISBAN

Loucheur szerint szombaton aláírják a keleti jóvátétel egyezményét

Négy megállapodás szabályozza Magyarország kötelezettségeit, az optások kártalanítását s az A. és B. alap létesítését — A magyar delegációnak s került megóvni a döntőbíráskodási elvet

Budapest, április 25.

Walkó Lajos külügyminiszter gróf Bethlen István miniszterelnökkel és Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel ma egész délelőtt tárgyalat és részletesen ismertette velük a párisi tárgyalásokat a legutóbbi két hét alatt lefolyt eseményekről.

A külügyminiszter a tárgyalások részletezése folyamán különösen súlyt helyezett annak hangsúlyozására, hogy a döntőbíráskodási elvet, melyhez a magyar kormány kezdet-től fogva ragaszkodott, sikerül a párisi meggyezésben is érvényre juttatni.

A tanácskozás után a külügyminiszter egyes kérdésekben, melyek a magyar és csehszlovák delegáció között felmerültek, utasítást adott a párisi magyar delegációnak, hogy azok a tervezett formában elfogadhatók. Mivel azonban egyes delegá-

tusok újabb követelésekkel léptek fel, melyek részben teljes mértékben novumok, ezeket már behatóbban tanulmányozni kívánja. Ennek megtörténte után további utasítást fog adni a párisi magyar delegátusoknak.

Páris, április 25.

A párisi konferencia ma délelőtt teljes ülést tartott, amelyen a hágai jegyzőkönyvnek az agráralap létesítésével és működésével foglalkozó második fejezetét tárgyalta és az ülés végén megállapítható volt, hogy a legtöbb kérdésben sikerült meggyezésre jutni és csak néhány pontra vonatkozóan kell még olyan formát találni, melyet az összes tárgyaló felek elfogadhatnak. Hir szerint a magyar delegációnak sikerült a döntőbíráskodási elvet sértetlenül megoldani. A délután folyamán az egyes delegátusok magántermészetű megbeszéléseket folytattak.

Loucheur nyilatkozata

Páris, április 25.

Loucheur, a keleti jóvátételei bizottság elnöke részletes kijelentéseket tett azokról az egyezményekről, melyek Párisban a konferencia eredményeképp most kerülnek aláírásra. A konferencia legsúlyosabb pontja az agrárkérdés volt. Az volt az eldöntendő, hogy vajon a hágai értekezlet csak azoknak a magyar optán-

soknak sorsáról intézkedett-e, akik nem indították meg, de jogukban áll pert indítani.

A bizottság végül egy oly egyezményre jutott, amely bevezető rész-ből és négy egyességpontból áll.

Magyarország jóvátételei tartozása

A bevezető rész a ratifikálás feltételeit szabályozza. Az első számú

egyezmény véglegesen elintézi a magyar jóvátétel kérdését. Magyarország 1944-től 1966-ig tizenhárom és félmillió aranykoronát köteles fizetni. Az 1930-tól 1943-ig terjedő periódus alatt Magyarország a jóvátételei bizottság végleges döntése szerint tíz és félmillió aranykoronát köteles fizetni, ezzel szemben megszüntetik azt a zálogjogot, amely eddig a magyar államjövödelmekre volt leköltve.

Agráralap kártalanítja az optásokat

A második és harmadik egyezmény az agrárreform kérdését szabályozza, vagyis azoknak a magyar alattvalóknak a sérelmeit intézi el, akik valamilyen még folyamatban levő, vagy később indítandó perben állnak az utódállamokkal. Ezek követeléseit egy új intézmény, az úgynevezett agráralap révén fogják rendezni, amelyik kétszázhusz-kétszáz-negyven millió aranykoronából fog állani. Az alapot egyfelől Franciaország, Anglia és Olaszország, másfelől Csehszlovákia 40, Jugoszlávia 25, Románia pedig 10-15 millió koronával fogják létrehozni. A bizottság elintézte a főhercegi javak kérdését is a trianoni szerződés értelmében, amely szerint ezek a javak kisajátítottak tekinthetők. A bizottság elin-

megértjük, hogy annak keménysége, elszántsága tiszteletet és nyugalmat parancsolt a munkanélküliek táborában is. Mert valóban emberfölötti energiát mutatott főispán, polgármester egyaránt ebben a hálátlan, fárasztó viaskodásban. Személyes eljárás, levél, felterjesztés, telefon, sürgöny és a modern technika minden vívmánya ostromolta a pesti íróasztaliókok fellegvárát. Mentek s ma is mennek a sürgető, panaszos, bizalmas akták egyetemért, kórházért, közmunkáért. Közben a kimerült, végső erejét feszítő város is egymásután adta ki a maga szűkös zsebéhez szabott közmunkákat. De kiadott mindent. A polgármester minden nap valóságos számonkérőszéket rendezett, sürgette, buzdította az előadóit, ha kellett, „kikaparta” az aktát s nem riadt vissza az erélyes hangtól sem, de megmutatta, hogy aktát is lehet gyorsan intézni, munkát is lehet teremteni, csak egy kevés kis jóindulat kell hozzá. Hadházy főispán és Vásáry polgármester példáját eljöhettek volna megnézni azok a kisebbajta bürokrata-hatalmasságok,

akik kerek egy éve ülnek már olyan debreceni úgydarabokon, amelyeknek félórát igénylő elintézése kiszámíthatatlan válságtól óvhatná meg Debrecen.

Most, mikor dr. Vásáry István a tegnapi elküldött három levelében ismételtén és sürögően munkát kér Debrecen részére a kormány tagjaitól, szeretnénk, ha úgy olvasnák el odafent ezeket az epistolákat, mint egy végszükségben lévő s türelme határához ért város százhuszezer polgárának utolsó vészkiáltását. Mert Debrecen, annak legszegényebb proletárja csakugy, mint — ha ilyen még van —, jólsituált kapitalistája, békében, nyugodtan, lázaktól és izgalmaktól mentesen, nem akar semmi mást, — csak élni és dolgozni. S éppen ezért azt akarja itt mindenki, hogy ezt a lehetőséget addig adják meg, amíg nem késő. Ennek a városnak legelkeseredettebb szegénye is bebizonyította, hogy meg tudja őrizni nyugalmát, higgadságát; ebben a városban — reméljük — ezután se akar senki törvénytelen eszközöket igénybevenni jogának; a mindennapi ke-

nyérnek kiharcolására, de a munkanélkül hagyott, elhagyott Debrecenben igenis elérkeztünk ahhoz a ponthoz, amelyen mindenkinek minden legális út és mód felhasználásával össze kell fogni egy hatalmas demonstrációra az életért, a kenyérért. Ha kell, a törvényhatóság legerélyesebb állásfoglalásával; ha kell, monstre deputációval tudtára kell adni minden illetékesnek, hogy a polgármester, főispán sürgető levelei alatt ott áll mind a százhuszezer debreceni polgár láthatatlan aláírása is; ha kell, éreztetni kell, hogy azon a telefonapparátuson, amely naponta megszólal egy-egy aktaörző tisztviselő budapesti íróasztalán, nem egy, hanem százezer és sok tízezer hang mondja: Munkát kérünk, kenyeret kérünk, több szívet, több érdeklődést, több gyorsaságot követelünk. Elintézzést. Még ma! És nem holnap. Mert mi rendet, békességet akarunk, de ha nem adják meg hozzá a lehetőséget, akkor holnap már mi sem mondhatunk mást, mint amit a város feje, vezetője mondott: Nem vállalunk tovább a felelősséget!

Intézte az egyetemi és vállalások kérdését is.

A B-kassza

A negyedik számú egyezmény a B-alap létesítésével foglalkozik, mely százmillió aranykoronából fog állni. Ezt az összeget egyenlő részletekben Franciaország, Anglia és Olaszország fogják szolgáltatni. Ez alap célja az, hogy a nagyhatalmak segítségére siessenek a kisantantnak a magyar követelések kielégítésében. Az agrár-alapból fennmaradó rész vissza fog szállani az illető hatalmak javára.

Küszöbön a megegyezés

Az első, második és a negyedik egyezmény tekintetében teljes az egyetértés és ezeknek csak a végső kidolgozása van hátra. A harmadik egyezmény tekintetében végleges megegyezés még nincs, de remélni lehet, hogy holnap délután a teljes egyezményt aláírják. A magyar kormány a maga részéről kijelentette, hogy szintén óhajtja a megegyezésnek teljes végrehajtását.

Loucheur végül örömet fejezte ki, hogy valamennyi megbízott részéről a legnagyobb szívélyességgel találkozott és így a keleti jóvátétel kérdése mielőbb megoldásra kerülhet, amelyről a Young-terv érvényre lépése függ.

Cigányzenészek magyar nóta ünnepsége

A Magyar Cigányzenészek Egyesülete ma délután a sajtó képviselői számára teát adott és tájékoztatta a napilapok megjelent tagjait arról, hogy milyen előkészületeket tesz a magyar nóta ünnepségére, melyet május 29-én délután fél 5-kor rendez ezer cigány részvétele mellett az FTC-pályán. A hangversenyen ezer cigány vesz részt száz cigányprimás vezetésével, 20 cimbalmot, 80 nagybőgőt helyeznek el a pályán, körülötte 900 hegedűből csendül fel 101 magyar nóta.

MAGHY ZOLTÁN KÉPKIÁLLITÁSA

A Kereskedő Társulat dísztermében rendezi meg Maghy Zoltán, a fiatal és tehetséges hajduböszörményi festőművész debreceni képkiallítását. Maghy Zoltán a nagynevű festőpedagógusoknak Glatz Oszkárnak és Vaszary Jánosnak legkiválóbb tanítványa, aki legutóbb rendezett budapesti kiállításán nagy sikert aratott s egyesapásra a legjelesebb magyar képművészek sorába emelkedett. Debreceni tárlatán több mint száz festménye kerül kiállításra, amelyek kétségtelenül itt is osztatlan elismerést fognak aratni.

A BOCSKAY ELSŐ VERESÉGE GÖRÖGORSZÁGBAN

Athén, április 25. Olimpiai kosz—Bocskay 5—2 (1—1) a debreceni együttes váratlan vereségét a helyi bíró pártos ítélkezése okozta.

LESZURTA AZ ÉDESANYJÁT A KÖZJEGYZŐ IRODÁJÁBAN

Baráth János nasszályi földműves édesanyjával megjelent a tatabányai közjegyző irodájában, hogy elintézzék nemrégiben elhunyt édesapja hagyatékai ügyét. A tárgyalás után kifele ment Baráth hirtelen kést rántott elő és anyja hátába dőlt. Az öregasszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba. Baráthot a csendőrség letartóztatta. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy azért akarta megölni az anyját, mert az nem akart neki józni.

Május elsején ötszáz alkalmazottat bocsát el a Társadalombiztosító Intézet

Ösztöli 60 százalékra szállítják le a táppénzt

Budapest, április 25.

Hirt adtunk már róla, hogy dr. Balogh Andor, a Társadalombiztosító Intézet vezérigazgatója bejelentette Dréhr Imre államtitkárnak, hogy egészségi állapota megrendült és ezért azonnal szabadságot kért. Dréhr államtitkár teljesítette Balogh Andor kérését, a miniszter pedig a vezérigazgatói munkakörre Papp Géza adminisztratív államtitkárt, a törvényelőkészítő osztály vezetőjét rendelte ki.

Papp Géza nem nevezik ki hivatalosan vezérigazgatóvá, miután ugyanis bent van az állami státusban és így elkerülhető, hogy az intézmény terhére egy új vezérigazgatói állást kredjljanak. Balogh Andor már nem is tér vissza állásába, hanem nyugdíjba vonul.

Papp Géza ma délelőtt már át is vette hivatala vezetését. Ezzel kapcsolatban a Társadalombiztosító Intézetben messzemenő változások várhatók. Mindenekelőtt május elsejével elbocsátanak 300 státusbeli ideiglenes alkalmazottat, továbbá 200 ápolót, napszámot, szolgát és gazdasági munkást.

A normál státust 2736 tisztviselőben állapították meg. Természetesen elsősorban a minősítéseket veszik figyelembe az elbocsátásoknál. Mindenekelőtt az ideiglenes jellegű alkalmazottakat bocsátják el, akik nem tették le a szükséges kiegészítővizsgákat, de tekintetbe veszik a családi állapotot, a katonai szolgálatot, továbbá azt is, hogy az illető kap-e valahonnan nyugdíjat.

Megszűnik a vezérigazgatóhelyettesi intézmény is. Az egyik vezérigazgatóhelyettes, Sebestyén József a személyzeti osztály vezetője lesz. Hetey Zoltán vezérigazgatóhelyettes pedig szintén osztályvezetői állásba kerül. Az elnökség összetételében azonban nem lesz változás, alelnökök nem távoznak el az intézettől, miután az alelnökök állami és nem az intézeti státusban vannak.

A tegnapi ankétán a nepjoléti miniszter első kérdése az volt: vajon megtartsák-e a vasárnapra összehívott közgyűlést? Értesülésünk szerint úgy a munkaadó-, mint a munkásérdekeltség olyan irányban nyilatkozott a mai nap folyamán, hogy vasárnap megtartják az önkormányzati közgyűlést. Április 27-én választják meg az igazgatóságot, amely

Terjessze a Debreceni Ujságot

Majestic tea blend

az előkelő asztalok teája, amely India és Ceylon legértékesebb tea fajtáinak vegyítése.

Kontsek Géza ker. r. t.

megvizsgálja az intézet anyagi helyzetét. E vizsgálat eredménye után körülbelül szeptemberben hívják össze az első rendes közgyűlést, amely

után a táppénz a törvényes rendelkezések értelmében 75 százalékról 60 százalékra fog leszállni. Addig megmarad a 75 százalékos táppénz.

A munkanélküliség problémája a minisztertanács előtt

Budapest, április 25.

A kormány tagjai ma délután 5 órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak, mely mindenekelőtt gazdasági kérdésekkel foglalkozott, kapcsolatban a munkanélküliség problémájával. Letárgyalta ezután a minisztertanács Mayer János földmive-

lésügyi miniszter előadásában a mezőgazdasági haszonbérleti szerződésekről szóló törvényjavaslat-tervezetet. A minisztertanács befejeztével Walkó Lajos külügyminiszter tájékoztatta végül a kabinet tagjait a párisi tárgyalások jelenlegi állásáról. A minisztertanács fél 11 órakor ért véget.

Huszonegy embert ítéltek már halálra a jeruzsálemi zavargások miatt

London, április 25.

A jeruzsálemi törvényszék a hebroni vérengzések további két arab vádlottját halálra ítélte, míg a harmadik halálos ítéletet attól teszi függővé, hogy bebizonyítható-e, hogy a

vádlott még nem töltötte be a 18. évet. Ezzel a halálos ítéletek száma 24-re emelkedett.

Halálra köveztek Mexikóban az indiánok egy norvég tudóst

Varázslónak nézték, aki az indián gyermekek testéből olajat főz

Mexikó, április 25.

A délamerikai lapok jelentése szerint a mexikói indiánok Puebla közelében halálra köveztek Kulmann Edgar norvég tudóst, akiről azt állították, hogy a mexikói kormány szol-

gátában álló varázsló, aki indián gyermekeket akar lefejezni, hogy testükből olajat készítsenek a repülőgépek számára. Eddig 8 tettest fogtak el, akiket állítólag kivégeztek.

Lefülelték a „Popolo di Trieste” délszláv merénylőit

Róma, április 25.

Az elmúlt napokban a rendőrség kinyomozott és letartóztatott több egyént, aki résztvett a Popolo di Trieste ellen február 10-én végrehajtott merényletben. Mint ismeretes, a merénylet Guido Meri hírlapíró halálát okozta és a robbanástól a lap másik három alkalmazottja is megsebesült. A letartóztatottak a Venezia Giulia területén még más gonoszítottakat is elkövettek.

A rendőrség részvételével a következőket tartóztatták le: Marussich Ferenc, Milosz Zvonimir jugoszláv állampolgárokat, Bidovecz Nándort, Varentich Alajost, Spanghez Alajost, Sztoka Vladimirt, Ruppel Károlyt,

Obad Jánost, Ukmar Antalt, aki 1929 augusztusában kivándorolt, de később visszatért. Varentich kivételével valamennyi letartóztatott beismerő vallomást tett.

A lapok hangoztatják, hogy a lakosságot meg kell kímélni azoktól a külföldi agitátoroktól, akik bombákkal és törökkel vannak feljegyerkezve.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Eljegyzések: Takács Ferenc—Kovács Erzsébet, Vida Imre—Gubancsik Zsuzsanna.

Születések: Salánki Lajos kocsis, (ikrek) Lajos és Julia. Tóth Sándor fm. leány Margit. Farkas József utcáseprő, leány Gizella. Schvarcz Mór házaló, leány Éva. Lengyel János utcáseprő, leány Margit. Simon György tűzoltó, fiu István. Som Imre máv. altiszt, leány Ilona. Győrösi Sándor villamos kocsivezető, fiu Imre, Tóth Ferenc kocsis, leány Mária. Szilágyi Márton kerékgyártó, fiu Kálmán. Kiss Ferenc kövező, fiu Ferenc. Csiba Sándor fm. leány Piroška. 1 halva születés és 4 törvénytelen újszülött.

Halálözások: Pongor Piroška ref. 1 napos, Malvin u. 25. Kaszás Mihály ref. 58 éves, Homok-utca 56. Csiki Gézané róm. kath. 32 éves, Nagyváradi-utca 23. Csahóczi Ferenc ref. 29 éves, Bellegelő 299. Lukács István róm. kath. 28 éves, Létai-ut 1. Tóth György ref. 18 éves, Nagycsere 51. Borsos István ref. 20 éves, Vendég-utca 89.

Páncélautókkal, repülőgépekkel, sortűzekkel harcolnak az angolok Gandhi lázadó hivatás ellen

Bombay, április 25. A Peshavarból érkező jelentések még mindig rendkívül nyugtalanítóak. Az üzleti élet az állandó zavargások miatt teljesen megszűnt. A város utcáin állandóan katonai és rendőri járőrök cirkálnak, hogy csirájában elfojtsák az esetleges újabb zavargásokat. Minden szabad ég alatt tartandó gyűlést betiltottak. Tilos a fegyverviselés is. A csütörtöki hivatalos jelentés szerint a szerdai utcai harcok a hinduk részéről husz halottja és tizenkilenc súlyos sebesültje volt. Nyolc sebesült állapota életveszélyes.

Lahore-i jelentések szerint a helyzet most Kohat és Charsadda határosokban is válságosra fordult. Mindkét városban nagy zavargások

vannak. A bennszülött lakosság szabadcsapatokat alakított, amelyek utban vannak Peshavar felé. A peshavari katonai parancsnokság páncélautókat és repülőgépeket küldött ki a lázadó ellen. A Peshavarba vezető táviróhuzalokat elvágták a felkelők. A hidakat is elbarrikádolták.

Misuris városában a rendőrség sortűzet adott a Cotar-aranybánya sztrájkoló munkásaira. A sztrájkolók megrohanták az aranybányát és arra akarták kényszeríteni a dolgozó munkásokat, hogy hagyják abba a munkát. A sortűznek husz súlyos sebesültje volt. Misurisban szintén katonaság és csendőrség cirkál az utcákon. A városban kihirdették az ostromállapotot.

Borzalmasan megkínózták a hatóságok a horvát parasztpárt vezérét

A Macsek-per drámai jelenetei

Belgrád, április 25. A belgrádi Macsek-per mai tárgyalásán Subolics elnök felolvasta a törvényszék határozatát, amellyel elutasítják a védőknek azt az indítványát, hogy a tárgyalást napolick el. Az elnök ezután megengedi Macseknek, hogy védőjével, Trumbicsal néhány szót válthasson. Macsek erre Trumbics felé siet és mindketten hosszasan megölelik és megcsókolják egymást.

Macseknek azt a kérését azonban, hogy Jovanovic egyetemi tanár helyett, akit a bíróság nem fogadott el, Boskovic ügyvéd is védője lehessen, a törvényszék elutasítja, mire a vádlottak izgatottan kiáltják az elnök felé:

— Radics István gyilkosának 22 védője volt. Ez a diktatura igazságszolgáltatása!

Az elnök ekkor megengedi Boskovicnak a védelmet, majd Hrvy védő

elpanaszolja, hogy a vádlottak csak kenyeret és vizet kapnak, állásbeteve tartják őket a fogházban is, ahol pusztán földön kell fekvüknök.

Most megkezdtek Bernardics vádlott kihallgatását, aki elmondta, hogy ártatlan és a rendőrségen csak a borzalmas bántások és fenyegetések hatása alatt vallott. Kezét lábat megkötözték, fejét letele akasztották, majd földrepertertek és rugdosták és a torturát egész napon át tartották Bedekovic zágrábi rendőrfőnök intézkedésére.

Bernardics vallomása rendkívül nagy hatással volt nemcsak a vádlottakra, hanem a közönségre is.

A déli órákban Tegics nyugalmazott alezredest, a Macsekre terhelően valló vádlottat hallgatja ki a bíróság. A többi vádlott pillantásra sem méltatja Tegicset, akit azant provokatörnek tartanak.

Ha Krisztus testben fel nem támadt volna . . .

A Templomegyesület előadás-sorozata

(A Debreceni Ujság tudósítóiától.) A Templomegyesület előadás-sorozatának utolsó előadása pénteken este a Kollégium dísztermében a sorozat állandó hűségű hallgató részvételével folyt le. Révész Imre folytatta megelőző előadásához kapcsolódva a feltámadás hitének és valóságának bizonyítását az öszövevényes kijelentéstől Jézus Krisztus testbeni feltámadásáig.

Fejtegetésének néhány gondolatával rögzítjük le a bibliai kijelentések alapján felépülő, gondolkozásra készítő előadását:

— A legnagyobb bizonyíték a feltámadásra nem a szavakban adott kijelentés, hanem magának, az Ur Jézus Krisztusnak dicsőséges feltámadása. Krisztus míg a földön járt azt hirdette, hogy Istenországa lesz: amikor pedig dicsőséges testben kiszállt a sírból az azt jelentette, hogy Istenországa itt van. Igazolás és jelentés nemcsak a lélek és szellem, hanem a test és érzékek számára is: mert hiszen a szegény gyarló ember ezekből is áll és ezek meggyőzésére van szüksége. Ezt az igazolást és meggyőzést megadta Isten a történelem szelén fellépő történelmi tény s egyúttal abszolút

csoda alakjában, Jézus testbeni feltámadásában.

— Krisztus feltámadása tehát történelmi tény, de mégis több, mint egyszerű történelmi tény, hanem az egész történelem nagy partzakaradása, válsága, itélete, vége. Tehát olyan történelmi tény, aki elfogadja azt, hogy az emberi történelem általában az ember és világa nem áll egy végtelen és korlátlan fejlődési lehetőség, evolúciós jövő előtt, hanem vége lesz, mert vége van.

— Krisztus feltámadása valóságos testben való volt. Nem fantom, agyrém, káprázat, hallucináció, vízió, hanem valóságos test, de olyan test, amely mégis az innenső világnak a korlátain már túl emelkedett, hiszen Krisztus feltámadása éppen annak a bizonyossága, hogy van más világ is és az itt van a küszöbön.

— A testnek a lényege nem a folyton változó anyag, hanem a forma, amely a lélek kifejezője és tükröje. Ha tehát a mi Urunk testben fel nem támadt volna, úgy egészen hiábavaló lenne lelki és szellemi fennmaradásról beszélni. A szellem és test egyébként is csak elvont filozófiai és teológiai megkülönböz-

tetések: a testetlen lélek tulajdonképpen elgondolhatatlan valami.

— Az emberélet valósága a testnek és léleknek az egysége: tehát a Krisztus feltámadásának, a mi feltámadásunknak, az örökéletnek és az Istenországnak valósága is csak a testi feltámadás alapján képzelhető el.

Az alapvető problémának, Krisztus és az ember testbeni feltámadásának bizonyítása után rámutatott még az előadó arra, hogy mikor lesz a feltámadás, milyen lesz a feltámadás és milyen lesz a feltámadottak élete.

Az előadások mély nyomokat hagytak a komolyan érdeklődő hallgatóságban, ami legjobban bizonyítja, hogy a lelki megújulás — az igazságosabb és emberibb magyar jövő útja — kezd valósággá válni.

Francia zsebkendő

P 1.80

Keller

urí divat, Piac-u. 45

Egy nap alatt kinyomozta a budapesti rendőrség két rablógyilkosság tetteseit

Az egyik gyilkos a vonat alá feküdt és szörnyethalt — A másikat elfogták

Budapest, április 25.

Csütörtökön egymásután két gyilkosság történt Budapesten. Mind a két merénylő baltával végzett kiszemelt áldozatával. A budapesti rendőrség órák leforgása alatt kinyomozta a tetteseket, akik közül az egyiket menekülés közben elfogták, a másik pedig öngyilkosságot követett el.

Az első gyilkosság a Hunyady utcában történt, ahol Nagy Endre órásszegéd baltával leütötte szállásadóját, Dürner Vilmos 55 éves szabómestert. Nagyról megállapította a rendőrség, hogy életunt, elkieseredett ember volt, aki ötven pengővel tartozott Dürnernek.

Ma hajnalban a kőbányai vasúti sínek mellett, a Népliget közelében egy elgázolt férfi holttestét találták meg. A kiszállt rendőri bizottság az irásokból megállapította, hogy a halott a keresett Nagy Endre órásszegéd. Több bucsulevelet találtak nála, amelyek apró számológédculákra írt. Az egyiket a következő sorok állottak:

„Az öreg Dürnert hosszából öltem meg, mert ellenségem volt és sok rosszat beszélt rólam. Nagy Endre.”

Egy másik számológédculára ezt írta:

„Nem érdemes becsületesnek lenni. Azzal mindenütt visszaélnék. Az emberek nagyon rosszak és hamisak. Itt minden fáj, a siron túl már nem fáj semmi.”

A harmadik levelet szüleikhez intézte és ebben megírja, hogy már régen készült az öngyilkosságra, mert unja az életet és régi betegsége miatt is meg akart válni az élettől.

A másik gyilkosság a Hűvösvölgyben történt egy szanatórium kertjében tövében. A zugligeti Remete-uton lévő Gyógypedagógiai gyermekszanatóriumban volt alkalmazásban

Farkas Gyula háziszolga. Mint nőneki a rendőrségen elmondták, a háziszolga négy éve állott a szanatórium szolgálatában, jámbor, szinte korlátolt, de dolgoz szolgája volt a szanatóriumnak. Egészen primitív ember, aki soha nem árult el magáról semmiféle vad, rejtett indulatokat. Ennek az embernek és a többi alkalmazottinak is főnöknője volt Bálint Lajosné, korpulens, erőlyes házvezetőnő, aki bár nagy szeretetet mutatott az alkalmazottak iránt, szinte katonás fegyelmet követelt meg tőlük. Tegnap Bálintné valami munkát kifogásolt Farkas Gyulánál, aki emiatt módfelett elkieseredett. Farkas tudta, hogy Bálintné este a városból magányosan tér haza. Baltával lesbeállt a kerítés tövében és amikor a házvezetőnő visszaérkezett, a sötétben rátámadt és megölte.

A nyomozó rendőrszervelet még az éjszaka megállapította, hogy az eltűnt Farkas Gyula lehet a tettes. Ma hajnalban a Jánoshegyen körkérkálást végző két rendőrmester egy gyanús férfit pillantott meg, aki sompolyogva haladt a bokros réten fel a hegycsucs felé. Látták, rajta, hogy óvatosan igyekszik feléle, nehogy észrevegyék. Természetesen jobban szemügyre vették és megállapították, hogy a menekülő személyleírása ráillik a keresett Farkasra. Utána futottak és csakhamar el is fogták. A férfi beismerte a rendőri háziszolgája. Előállították a főkapitányságra, ahol Vogel József dr. rendőrkapitány hallgatta ki. Farkas apatikusan beismerte, hogy ő a gyilkos. Végtelenül haragudott a szigorú házvezetőnőre, aki nagyon megszigta őt és ezért bosszút állt rajta. Kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték.

Debreceni Göztéglagyár R. T.

Telefon: 14-12. szám. Központi iroda: Kossuth-u. 34. Gyártelep: Bellegelő 504/9. Balmazújvárosi-ut mellett. Tel.: 5-69

Gyártelepünk rendszeres nyomatáru parvágyával rendelkezik, s így a szállítást mindig gyorsan és pontosan tudjuk lebonyolítani.

Legjobb minőségű kis és nagyméretű kézi vezérelt cseritégla, géptégla, egyenes vas-sinboltozati téglá, padlás téglá, patent téglá, nagy hordképességű pillértéglák, keramit és egyéb alakitéglák, Klinker téglá, lapos-, hódfarku- és kupáscserép állandóan kapható a központi irodában vagy kint a gyártelepen.

Dísz és alakitéglát külön rendelésre gyártunk. Kívánatra azonnal elküldünk árajánlatot.

A győri borzalmas gyilkosság törvényszéki tárgyalása

Drámai jelenetek között hallgatták ki a 22 éves gyilkos leányt

Győr, április 25.
A büntetőtörvényszék Schannen-tanácsa ma délelőtt kezdte meg Molnár Erzsébet gyilkossági bűnperének tárgyalását. A múlt év november tizenegyedikén este Molnár Erzsébet huszonhárom éves varróleány konyhakéssel agyonszúrta Konez Vilmos alhadnagy feleségét.

A főtárgyalásra huszonhárom tanút idéztek be, részben Konezék volt szomszédjai és Molnár Erzsébet hozzátartozói, részben pedig a Frigyes lakatnyában a gyilkosság időpontjában szolgálatot teljesítő katonákat.

A vádat Tulok János dr., a királyi ügyész elnöke, a védelmet Mattavoszy István dr. ügyvéd látja el. A tár-

gyalást kilenc óra husz percek nyitotta meg Schanen tanácselnök.

Két fogházor kísérte a terembe Molnár Erzsébetet, aki fréz-színű zsemperuhában, hajadonfővel jelent meg a bíróság előtt. Alig hallható hangon válaszolt az elnök kérdéseire: 1907 februárjában született, varrónő, négy elemi iskolát végzett.

Ezután Molnár Erzsébet leült a vádlottak padjára, majd bevezették a tanukat.

Amikor a vádlott édesanyja a terembe lép és meglátja leányát, hangos jajkiáltást hallat és siránkozva ül le a tanuk padjára. A tanúk számbavétele után a vádirat felolvasását kezdték meg.

A gyilkos leány vallomása

A vádirat felolvasása után az elnök megkezdi a gyilkos Molnár Erzsébet kihallgatását s az elnök kérdésére kijelenti:

— Igen, én gyilkoltam, de nem tehetek róla. Nem tudom, mi volt velem, valami állandóan azt parancsolta nekem, hogy öljem meg Koneznét!

— Hogyan kezdődött a barátság a Konez-családdal? — kérdi az elnök.

— Megismerkedtem velük, állandóan együtt voltunk. Konez mindig velem sétált az utcában. Mi szerettük is egymást.

Ebben a pillanatban a leány lenéz a lábál előtt lévő bűnjelre, a véres ruhadarabokra, az asszony véres hálóingére és hangos jajkiáltással visszasisk a padra.

— Könyörgöm, — mondja — vigyék el előlem a véres ruhákat, nem bírom nézni!

— Mikor gondolt először a gyilkosságra?

— Hétfőn délután — feleli a leány.

— Miért ölte meg Koneznét késsel? Nem akarta megölni maga már mérgeggel is?

— Én mérgeggel? — szörnyűködik a leány. — Hogy tetszik illet feltételezni rólam, hogy én valakit megmérgezek!

— De maga már egyszer annakidején az orvostól mérget kért.

— Igen, mert annakidején nagyon beteg voltam. Azt mondtam az orvosnak, adjon valami mérget, mert nem tudok ezzel a betegséggel tovább élni.

— Mit csinált akkor, amikor hazavitte a kést?

— Állandó izgalomban voltam. Valaki folyton azt sugta a fülembe, hogy öld meg, öld meg! Ugy éreztem, hogy feltétlenül végeznem kell vele. Fogtam a kiskést, kendőm alá rejtettem és áldmentem Konezékhoz. Letettem a kést a diványpárna alá, amikor Koneznét nekem hátatfordított. Szegény, szegény Konez néni — ismétli sokszor egymásután Molnár Erzsébet — még megkérdezte tőlem, akarok-e tormásvírslit enni. Azt mondtam, nem kell, amire ő magának főzött és dugdosta a számba a falatokat. Sokat csókolóztunk és együtt ettük a tormásvírslit.

— De mondja — szól az elnök — maga mégis csak meg akarta ölni az asszonyt, az egészen bizonyos.

— Igen, de nem gondoltam, hogy rajta fognak fogni!

— Hát beszéljen csak tovább, mi történt ezután?

— Jaj, jaj, most hol hagytam el — sópáncodlik Molnár Erzsébet. — Igen, igen, most már emlékszem. Jött az első vér...

— Láttam az első vércseppeket a nyakán és ezután beleszurtam egymásután kétszer. Azután birkóztunk. Megfogtam Konez néni hónaalját...

Elmondja, hogyan nyult az asszony hóna alá, hogyan húzta ki az ágyból és vonszolta a divány elé.

— Mikor ott voltunk, — mondja — utoljára beleszurtam és akkor láttam, hogy a jó Isten, hiszen itt fekszik a Konez néni. Kétszer is rákiáltottam: **Istenem, mi van magával. Konez néni!**

— De mikor ön előtt fektült és már halott volt, még egyszer beleszur. Miért tette ezt?

— Nem tudom, nem emlékszem. — Most mondja el, mit csinált ezután.

— Mikor már megtöröltem a kést, odamentem a tükkörhöz és belenéztem, hogy véres-vagyok-e. Láttam, hogy rettenetesen véres a kezem.

— De maga még közben elővett Konez ingét és belemártotta a vérbe. Miért tette ezt?

— Azért, hogy azt mondhassem: a férfi ölte meg, aki náluk töltötte az éjszakát.

— A pénzzel hogy állunk?

— Kivettem a pénzt, hogy azt a gyanút keltssem, mintha rablógyilkosság történt volna és zsebvégvágtam.

Ennél a vallomásnál elmosolyodik a vádlott, ami az egész közönséget megbotránkoztatja.

Letartóztatják Molnár Erzsébetet.

A gyilkos ezután elmondja a gyilkosság felfedezését másnap reggel, majd így folytatja:

— Koneznét bent fektült a szobában, körülállták a tisztviselők és a katonatisztek. Az egyik detektív hirtelen odalépett hozzám, odavezetett a tanácsos ur elé, aki rám szólt, hogy vessem le a kendőmet.

Levettem, megnézte a hajamat és azt mondta, hogy véres. Én erre azt mondtam, hogy tudom, de nem arról, amire maga gondol. Erre a tanácsos ur azt mondta, hogy vessem le a cipőmet. Levettem, hát a lábam is véres volt.

Ezután elkezdtek firtatni, hogy mitől sebeseb az ujjaim. Azt mondtam, hogy megvágtam a kezemet. De nem akartam sehogyse beleélni a flakkerbe, amikor azt mondták, hogy be kell mennem a rendőrségre.

Nem tudja, miért gyilkolt

— Hát mondja csak, nem azért ölte meg maga Koneznét, mert ő az utjában állott magának és mert azt akarta, hogy Konez elvehesse magát feleségül?

— Dehogyan, kérem! Ah! Olyan vén emberért, mint a Konez bácsi, én csak nem fogok ölni. Olyan medveszívű vén emberért! Soha! Nekem soha nem volt udvarlóm, én soha nem tudtam, hogy miéssoda fajta a férfi. Engem soha nem érdekelt a férfi.

— Hát akkor miért ölt?

— Miért? Nem tudom. Mit tudom én. — Mégis miért?

— Nem tudom. Csak annyit mondhatok, hogy Koneznét jó asszony volt, olyan, mint egy falat kenyér, soha senkit meg nem bántott. Fogalmam sincs hogy miért öltem meg őt.

„Egyedül gyilkoltam!”

— Egy szó sem igaz abból — mondja a leány kezét tördelve, — Nem is tudom, hogy tudtam ilyesmiket mondani.

— Koneznek nem volt része a gyilkosságban? — kérdezi az elnök.

— Bár lett volna. Nem volt. Bár bujtogatott volna valaki. De nem bujtogatott senki. Én egyedül gyilkoltam.

Benyáts Emil áruháza

Debrecen.

Harisnya osztály:

Cipő osztály:

Férfi strapa sockni párja —.40 P

Női strapa harisnya párja —.64 P

Gyermek sokkerli mintás 40 fill.-től

Gyermek patent harisnya 38 fill.-től

Divat női cipő párja 14.50-től

Gyermekcipők 8.— pengőttől

Férfi fél cipők 14.50 fillértől

Magyar ipar!

Nem tudom miért, csak gyilkoltam. Nem tudtam, hogy ez lesz a következménye. Hát csak gyilkoltam. Nna!

Az elnök nem is faggatja tovább, szünetet rendel el.

Az apa vallomása.

Ezután feláll a védő és a következőket mondja:

— Mivel a vádlott kiskoru, az apja itt akar lenni a tárgyalási teremben. Különösen itt akar lenni akkor, amikor majd Konez Vilmost hallgatják ki és amikor majd Konez Vilmost szembeállítják a leányát.

— Amennyiben Molnár János tisztességesen fogja magát viselni, — mondja az elnök — akkor most kihallgatom és ezután ittmaradhat a teremben. Fontos azonban, hogy tisztességesen viselkedjék. Az ügyvéd ur erre garanciát vállal.

Erre Molnár János bejön a terembe és észlelve elmondja, hogyan fedezték fel a gyilkosságot és hangoztatja, hogy semmit sem tudott leánya bűnösségéről.

A következő tanu Molnár Ilona, Molnár Erzsébet nővére, vallomása lényeg telen.

A törvényszék eltekint a leány megesketésétől.

A meggyilkolt asszony férjének tanuvallomása

A következő tanu Konez Vilmos, meggyilkolt asszony férje.

Az elnök tudomására hozza, hogy mint tanu halgatja ki most a bíróság. Az elnök kérdésére elmondja, hogy mit tud a gyilkosságról.

Az elnök most hirtelen másra fordítja a kérdést.

— Nem ígért ön senkinek soha házasságot?

— Senkinek, soha.

— Érdekes, — mondja az elnök — van egy tanu, aik írásban vallja, hogy ön házasságot ígért neki. Gressner Józsefnek 30 éves budapesti asszonynak a vallomása fekszik előttem, amely szerint önt a bruck—királyhídi vonaton ismerte meg és őt házasságot ígért neki. Később az asszonyt figyelmeztették, hogy ön már nős, mire ön azt felelte, hogy igaz, de az asszony rövidesen meg fog halni és ha nem, akkor ezen is tudunk segíteni.

Konez egy pillanatra meghökken, ezután határozottan mondja: soha sem ismertem ezt az asszonyt.

— Hát mondja, — folytatja az elnök — ha nem ismerte, milyen indok alapján írta volna ezt az asszony?

— Nem tudom.

— Hát most arra feleljen: Jól élt maga a feleségével?

— Jól. Különbösen is ezt a rokonságunk tudná a legjobban igazolni.

— Érdekes, maga a rokonságára hivatkozik, miért nem hivatkozik azokra, akik állandóan látták önt együtt Molnár Erzsébettel?

Molnár Erzsébet meg akarja fojtani az alhadnagyot

— Engem vele sohasem láttak egyedül, — feleli.

— Tehát akkor mondja, milyen indokot talál arra vonatkozóan, hogy ez a leány megölte a maga feleségét?

— Pénzért, — mondja Konez. Ebben

a pillanatban az egész terem egyetlen morajjá változik. Felzúgnak, egyesek felugrának a helyeikről, az egész teremben feszül az izgalom. Molnár Erzsébet magából ki kelve ugrik fel örei közül és rohan Konez felé. A teremőrök lefogják.

— Megölnöm, ezért megölnöm magam, Konez bácsi! Hogyan mer ilyet mondani? — kiáltozza a leány.

Konez azonban nyugodtan, s binte flegmatikusan áll a leán előtt és így szól:

— Hát hogyha nem így van, akkor miért vitte el a pénzt és miért mondta, hogy a véres ruháról én tudok felvilágosítani adni?

Igenis, a pénz miatt gyilkolt. Ezután az elnökhöz fordulva ezt mondja Konez:

— Adóssága volt Molnár Erzsébetnek a szabónál is, a fogorvosnál is.

Elnök: Milyen ivszonyban voltak maguk Molnár Erzsébettel?

— Nagyon szerettük a nőt.

Erre a szóra Molnár Erzsébet felugrik és támadólag akar fellépni Konez ellen, de örei visszatartják.

— Ez a leány azt hitte, hogy ön elveszi feleségül, igaz ez?

— Nem, sohasem hihihete ezt, mert én erre nem adtam neki okot.

Konez és Molnár Erzsébet izgalmas szembesítése után az elnök félbeszakította a tárgyalást.

Orvosszakértői vélemény a gyilkos beszámíthatóságáról

A délutáni tárgyalást különböző iratok ismertetésével kezdték, majd Lugossy István dr. törvényszéki orvosszakértő terjesztette elő orvosszakértői véleményét. Megállapította, hogy a hullán 3 szuri seb, 12 nagyobb seb, 1 zúzódás és 2 horzsolás volt. Hangoztatja, hogy semmi-lye olyan adat, mely ennél több tettes szerepére mutatna, a boncolás közben fel nem merült. Reisinger műköszöriusnek azt a véleményét, hogy a kések ki kellett volna csorbulnia, nem fogadhatja el, mert a kés csontot nem ért, a porcogók megsértséce közben pedig nem csorbult ki. Semmi olyan sérülést nem találtak a holttesten, amely arra enged következtetni, hogy valaki lefogta volna az áldozatot. Határozottan állítja, hogy a vádlott a kérdéses időben öntudatianság vagy elmebetegségben nem szenvedett, de korlátozva volt. A vádlott ideges, hisztikus természetű és korlátozottságát ezen az alapon kell megállapítani. A vádlott igen jelentékeny családi terheltségben szenved. Három testvére idegbajos volt és közülök egy meghalt ebben a betegségben. A vádlott koponyájának bizonyos eltérése és egész viselkedése rendkívül ideges nő képét mutatja.

A védőbeszéd után este félhétkor az elnök a tárgyalást félbeszakította és azt szombaton folytatják.

Otszázmillió pengővel csökkent Magyarország agrárközönségének vásárlóképesége

Folytonosan emelkedik a pénzintézetek nyeresége — Százhatvankét millióra esett a Nemzeti Bank aranykészlete — A Pénzügyi Központ hivatalos jelentése az elmúlt év pénzügyi helyzetéről

Budapest, április 25. A Pénzügyi Központ legújabb jelentése részletesen foglalkozik a magyarországi pénzintézetek múlt évi helyzetével. Eszerint a központihoz tartozó tagintézetek dolgozó tőkéi 1929. év végén 4424 millió pengőt tettek ki. 1913-ban ugyanezen a területen dolgozó intézetek 11.305 millió pengővel szolgálták a hitellelét, és így a mostani tőke az 1913. évi tőkének csak 39,1%-át reprezentálja.

Növekszik a bankok nyeresége

Igen érdekes adatokat nyújt a pénzintézetek nyereségéről közölt ki-mutatás. 1925-ben az intézetek nyeresége 25,4 millió pengő volt. 1926-ban 33,9 millió, 1927-ben 46,6 millió, 1928-ban 59,3 millió, 1929-ben pedig 63,4 millió pengő volt a nyereség, ami utóbbi a saját tőke 19,3 százalékos hozamának felel meg. Érdekes ezzel szemben, hogy az 1925. évi nyereség még csak 6,5 százalékát tette a saját tőkének, ugyoly a nyereséget illetően a pénzintézetek az ország gazdasági életének súlyos válsága ellenére is felfelé menő tendenciát mutatnak.

38 millióval csökkent a Nemzeti Bank aranykészlete

Bő jelentés ad számot a Nemzeti Bank múlt évi tevékenységéről. A ki-mutatás megállapítja, hogy a Nemzeti Bank aranykészlete 1929-ben 38,4 millió pengővel 162,7 millióra csökkent, miután a bank áprilisban 1 millió, júliusban pedig 500.000 angol font értékű aranyat adott el devizák ellenében. Az összes bankiegyforgalom fedezeti aránya 1928. december 31-én 40,1% volt, 1929. december 31-én pedig 41%. Érdekes szám jelzi a váltótárca alakulását egy esztendő alatt. 1928. december 31-én a váltótárca összege 417,4 millió pengő volt, 1929. december 31-én pedig 329,5 millió pengő. A fejkvóta 1928. december 31-én 61,33 pengő volt, 1929. december 31-én pedig 62,72 pengőre esett.

A mezőgazdasági helyzet romlása

Rendkívül jellemző a kereskedelem helyzetéről szóló fejezet. Komoly számítás szerint — mondja a jelentés — a mezőgazdasági lakosság vásárlóereje 1929-ben félmilliárd pengővel csökkent és az agrár lakosság így elmaradt, vagy korlátozott vásárlásait elsősorban a kereskedelem érezte. Az áruimport is az 1928. évi 1189 millió pengőről 1929-ben 1062,8 millió pengőre esett vissza. Hogy a főváros területén mennyire redukálódott az áruforgalom, azt a jelentésnek az az adata világítja meg, hogy a hajó- és vasutiforgalomban Budapestre kerülő árumennyiség ha-

vi átlaga 1928-ban 5,4 millió méter-mázsa volt, 1929-ben pedig csak 5,1 millió méter-mázsa.

Az ipar helyzetéről szóló jelentésből megtudjuk, hogy a cukorgyárak

az új kampányban 2.218.464 méter-mázsa répacukrot termeltek, vagyis 258.228 méter-mázssal többet, mint az előző kampány azonos időszakában.

Debrecen is feliratot intéz a kormányhoz a hadikölcsönök valorizálása érdekében

(A D. U. tudósítójától.)

Békésvármegye közönsége átiratot intézett Debrecen városához. Közölte, hogy a kormányhoz felterjesztést intézett, amelyben a hadigondozottak ellátásának rendezését és a hadikölcsönöktyévek valorizálását kívánja. Kérte, hogy állásfoglalását Debrecen város hasonló szellemű fel-

irattal támogassa. A jog- és pénzügyi bizottság elfogadta az erre irányuló előterjesztést és javasolja a közgyűlésnek, hogy a hadigondozottak illetmény-rendezése ügyében, továbbá a hadikölcsönök valorizálása érdekében Debrecen is intézzen feliratot a kormányhoz.

Nem forog a föld

— állítja Hering János tiszaiigari földbirtokos
Ezer pengő jutalmat ad annak, aki megdöli elméletét

Eger, április 24.

Hering János tiszaiigari földbirtokos, a magyar királyi Természettudományi Társaság rendes tagja, két évvel ezelőtt a Révai irodalmi intézet nyomdájában egy füzetet nyomatott, amelyben kifejtette a föld forgását tagadó elméletét. Tagadását 28 pontban összegezte és a füzetet megküldötte a különböző tudós társulatoknak. Egyidejűleg ezer pengőt tett le Hering János a közgyűlésnek annak, aki az ő elméletét, a föld forgását megcáfoló bizonyítékait megdönti.

Határidőül két évet tűzött ki Hering János, kikötötte azonban, hogy aki szakértőre akar hivatkozni, az szakértőül csak őrást, vagy vadászt, vagy építőmestert nevezhet meg, mert az órást tudja, hogy a földön forgó tárgyon az inga szabályos lengéseket nem végezhet, a vadász pedig tudja, hogy forgó, vagy gyorsan haladó tárgyra mint kell célozni és végül az építőmester tudja, hogy ferde forgású tárgyon lehet-e víz-

mértéket, vagy függőt alkalmazni. Akik ezeket a gyakorlatban tudják, Hering szerint nem állíthatják, hogy a föld forog, sem azt, hogy gömbölyű, mert különben ellentétbe kerülne a hivatásuk körébe vágó mindennapos tapasztalható tényekkel.

A két évi határidő pünkösdkor jár le. Eddig még komoly versenyző nem akadt, csak egy zombori ember érdeklődött a dolog iránt és 10 évi időre engedélyt kért Heringtől a „Hering-féle elmélet” írásban való terjesztésére. Pünkösdig nincs már sok idő és így nem valószínű, hogy elhódítsa valaki a pályadíjat kitűzött 1000 pengőt és elvegye Hering Jánostól a palmát.

Hering ur egyébként a legnagyobb önértékesítéssel jelentette ki, hogy amikor az 1000 pengőt kitűzte, biztosan tudta, hogy senki se fogja azt megkapni, mert a Hering-féle elméletet megdönteni nem lehet.

Ez a hite pünkösdtől után még erőteljesebb alapokra támaszthat majd.

Kisiparosoknak adták vállalatba a város birtokain végzendő építkezéseket

(A D. U. tudósítójától.)

A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott a város birtokain végzendő építkezések vállalatbaadásával. A bizottság javasolta, hogy a munkát minél több vállalkozónak adják ki olyképen, hogy a munka megosztassék ama vállalkozók között, akik a legelősebb ajánlattevő, Dávidházy Kálmán egység-ségárait hajlandók voltak elfogadni. A bizottság azt javasolja ezek szerint, hogy a munkát következőképen osszák ki.

A guthi telki építkezés: kőműves-, vasbeton-, ácsmunka Dávidházy Kál-

mán, bádogos Szatmári Ferenc, tetőfedő vitéz Ónody János, asztalos-, lakatos-, mázoló munka Gyulai Dezső, kályhás munka Krisch Károly, vászon-, függőhíszállítás: Szántó Zsigmond, vízvezeték Gyenes Antal. Az összes munka értéke 31.155 pengő. Sárkuttanyai építkezés: kőművesmunka vitéz Siposs László mérnök, ácsmunka Nagy János, bádogos Szatmári Ferenc, tetőfedő vitéz Nagy János, asztalos, mázoló, lakatos, üveges munka Pongrácz Árpád. A munka összértéke 4243 pengő.

A nagyalomzugi bérlőlakás építése: kőműves és vasbeton munka Tóth

és Sebestyén, ácsmunka Csapó Miklós, tetőfedő Tóth és Sebestyén, bádogos Auspitz Simón, asztalos, lakatos, mázoló Pongrácz Árpád, kályhás Krisch Károly, vászonfüggöny-készítés Szántó Zsigmond. A munka összes értéke 2545 pengő.

Nagyalomzugi ököristálló építése, kőműves munka Tóth és Sebestyén, ácsmunka Csapó Miklós, bádogos munka Auspitz Simón, tetőfedőmunka Tóth és Sebestyén. A munka összes értéke 10.404 pengő.

Az Istenföldje és a Vajdhalpos nevű birtokokon egy-egy istálló építenek azonos kivitelben. Ennek a munkát így osztják meg: kőműves-, vasbeton- és ácsmunka vitéz Bartha János, bádogosmunka Auspitz, tetőfedő és vasbeton munka vitéz Bartha János. A munka összértéke 19.088 pengő. Az építkezéseket felebbezés be-
várása nélkül, azonnal megkezdik.

Allami ösztöndíj vidéki városok főtitviselőinek külföldi tanulmányutjára

Gróf Klebelsberg Kunó kultusz-miniszter a városok kulturális szövetsége III. békéscsabai egyetemes ülésén kifejezte hajlandóságát, hogy a vidéki városok néhány kiváló főtitviselőjét, elsősorban műszaki embereket külföldi tanulmányutjára küldjék állami ösztöndíjjal, hogy a városok külsőben álló és megoldásra váró nagy problémái megoldására már megvalósított külföldi hasonló intézményekből példát és utmutatást merítsenek.

A magyar vidék fejlődésére nagyfontosságú elhatározás végrehajtására a kultuszminiszter leiratot intézett dr. Somogyi Szilveszter szegedi polgármesterhez, a szövetség elnökéhez, melyben kiemeli, a kultuszminiszter, hogy a fiatal városi tisztviselők külföldi tanulmányutjainak támogatására engedélyezendő utazási segélyeknél a városok polgármestereitől kíván indokolt előterjesztést arra nézve, hogy a városok milyen szükségleteinek kielégítését gazdasági, kulturális, vagy szociális feladatnak megoldását vette tervébe és kívánja előkészíteni. A pályázóknak a részletesen kidolgozott programhoz uti- és munkátérvet kell kérvényükhöz csatolni, melyben ki kell fejezniük, hogy mi tanulmányutjuk célja és annak érdekében mely városokat és intézményeket kívánják tanulmányozni.

A kultuszminiszter leiratában felhívja a polgármestereket figyelmét arra, hogy sokkat eredményesebb, ha valaki a rendelkezésére álló időt egy, esetleg két város közintézményének tüzetes vizsgálatára fordítja, mintha utja alatt a városok hosszú sorát látogatja meg. A tanulmányi ösztöndíj a szövetség kötelékébe tartozó városok főiskolai képzésű tisztviselői pályázhatnak.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester 19 vidéki város polgármestereitől beérkezett 31 kérvényt már felterjesztette a kultuszminiszterhez.

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak

Épület és bútort-
vasalások,
four nérok
Bészler Lajosnál,
Gécsényi-utca 2. sz.

Üzletem Piac-u. 73. sz. alá helyeztem
PAULO vésnök és bélyegzőkészítő
Gumi-, réz- és acélbélyegzők, pecsétnyomók, zománó és üntött címtáblák
DOMBORNYOMDA

A Tiszavíz
egyetlen
legelősebb
ker. polgárm.
székhelye.

DEBRECENI UJSÁG

Egyesületi ár
10 fillér.

Mindenki
kaphat!

ARANY BKA GÖZ- és KÁDFURDÓ REGGEL ESTE 6-TÓL NYITVA! OLCÓSÓ ARAKI ELSŐRENDBE PEDIG

A MAGYAR FÉRFI VISELET RÖNSZANSZA

Igazán jól esik az embernek ma-napság magyar férfiruhát látni, melyet egykor nagyapáink büszkén viseltek. Sopron városának hölgykö-zönsége közös elhatározással döntött a magyar ruha viselete mellett. A mai kor dekadens divatja az embe-rek izlését kifecamítva, helytelen irányba terelte a ruházkodást. Az uralkodó divatvezérek a materia-lista felfogást akarják érvényesíteni ezen a téren is azáltal, hogy nem-csak az egyes társadalmi rétegek, hanem a nemzetek ruházkodását is uniformizálják. A nemzeti irányza-tok újbóli megerősödésével, a társa-dalmak ruházkodásában is lassan érvényre kezd jutni a nemzeti irány-zat. Az olaszok nemzeti újjászüle-tése a ruházkodásban is egy lassu, de biztosan tért hódító szerepre tesz szert. A konzervatív nemzetek, így például az angolok közül a skótok annál erősebben kultiválják nemzeti viseletüket, midőn a társadalmi élet minden megnyilatkozásakor vi-selik.

A lengyelek és mi magyarok is vi-seljük a történelmi ruhákat, de saj-nos csak reprezentatív alkalmakkor és akkor is csak diszmagyart. Pedig ha megtekintjük Kardos László (Kossuth-utcai) kirakatában Őri Sándor debreceni szabómester által készített, a modern kor ruhaszabá-szati követelményeinek is megfelelő Kazinczy-ruhát, láthatjuk, hogy azt mindenkor és minden helyen hasz-nálhatjuk anélkül, hogy az akár esztétikai szempontból bántó, vagy kényelmetlen lenne.

Igazán itt az ideje, hogy Debrec-en közönsége is okuljon a soproni példából s minél többen viseljék legszebb nemzeti öltözetünket: a Kazinczy-ruhát.

BUZATOLVAJ EGYEKI LEGÉ-NYEK A BÍRÓSÁG ELŐTT

(A D. U. tudósítójától.)

Szekeres Antal és Fehér József egyeki legények lopással vádolva ál-lottak a múlt nap a debreceni tör-vényszék Jankovich-tanácsa előtt. Szekeres ugyanis a társával együtt többalkalommal megdézsmálta édes-apja magtárát, amelyből összesen mintegy öt mázsa buzát vittek el. Egyalkalommal, amint éjszaka épen a lopott buzát vitték Hurbák József-hez, aki az orgazdájuk volt, szembe-találkoztak a csendőrökkel, akik kérdőre vonták, hogy honnan való a buza. Hosszas vallatás után beismer-ték, hogy Szekeres apjától lopták, mire megindult ellenük a bünvádi el-járás. Minthogy azonban Szekeres apja nem kívánta a fia megbünteté-sét, őt csak mint tanut hallgatta ki a bíróság. A tanuvallomásokból, vala-mint a vádlottak részbeni beismerése alapján a bíróság megállapította Fe-hér József és Hurbák József bűnös-ségét s Fehért 15 napi fogház és 50 pengő, Hurbákot pedig 10 napi fog-házbüntetésre ítélte.

KERTI LÓCAK,
lőcalábak, gyermek-és vendégágyak,
mosdóállványok, tüzhelyek
Nagy vasüzletében
Csapó 77. kanyarsarok.

Debrecen és Szeged íeliratban kérik a kormánytól a Társadalombiztosító által szedett késedelmi kamatok leszállítását

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az iparosoknak, kereskedőknek régi panasza már, hogy a Társada-lombiztosító Intézet rendkívül mag-gas késedelmi kamatot szed a díj-hátralékok után. Most Szeged város törvényhatósági bizottsága átiratot küldött a városi tanácsnak és kö-zölte, hogy felterjesztést intézett a kormányhoz, amelytől azt kérte, hogy a késedelmi kamatokat egy százalékra csökkentsék. Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága most foglalkozott a sze-gedi átirattal és elhatározta, hogy hasonló szellemű feliratot intéz a kormányhoz, de kéri, hogy a kése-delmi kamat ne egy százalék, hanem csak havi fél százalék legyen.

Ugy fejbeütötte barátját kampós botjával, hogy megnémult

A verekedő legényt két hónapi fogházra ítélte a debreceni törvényszék

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Hágen Miklós hajdunánási napszá-most súlyos testisértés vétségével vádolta a debreceni királyi ügyész-ség, Hágen a múlt év őszén nagyobb társasággal mulatozott az egyik nánási korcsmában. A szomszédos-asztalnál Bajá Ferenc, Tóth Imre és Tóth Sándor borozgattak. Este-felé Tóthék hazaindultak. Amint ezt a már teljesen ittas állapotban lévő Hágen Miklós észrevette, görbe-botját magához véve, utánuk sietett. Csakhamar utólérte őket az utcán és feljűk kiáltotta: melyikötök ver-te meg az én öcsémet? A következő pillanatban nehéz botjával nagyot-sújtott Tóth Imre fejére. Tóth az ütés következtében elvesztette esz-méletét és amikor nagysokára sike-riült magához téríteni, a társai ijed-ten vették észre, hogy Tóth Imre megnémult. Tóthot hetekig kezelték a debreceni klinikán, míg végre si-került őt szóra bírni s visszanyerte beszélőképességét. A múlt napokban tárgyalta ezt az ügyet a debreceni törvényszéken dr Jankovics Jenő tanácselnök büntető-tanácsa. A főtárgyaláson Hágen az-zal védekezett, hogy annyira ittas volt, hogy azt sem tudta, kit táma-dott meg. Az öcsémet előzőleg tény-leg megverte valaki, de az nem Tóth Imre volt, akit ő nem is akart bántani. A törvényszék Hágen Mik-lóst jogerősen két hónapi fogház-büntetésre ítélte.

Debrecenben is nyomoznak a düsseldorfi rém után

Állítólag Magyarországra szökött az emberbestia

(A D. U. tudósítójától.)

A napokban a düsseldorfi rendőr-igazgatóság átiratot intézett a debreceni rendőrkapitánysághoz, amely-ben arra kéri a rendőrség bünygyi osztályát, hogy indítsa meg a nyo-mozást a város területén a düssel-dorfi rém kézrekerítésére, mert olyan adatok kerültek a düsseldorfi nyomozó hatóságok kezére, melyek-ből arra lehet következtetni, hogy a vérengző ember Magyarországra szökött. Debrecenen kívül a többi magyar városokhoz is intézett átirat-ot a düsseldorfi rendőrigazgatóság. Az átirattal együtt a düsseldorfi rendőrség megküldte Debrecenbe a „Deutsches Kriminal Policeblatt” egyik utóbbi számát, amelyben két-féle személyleírás van a düsseldorfi rémről. A német rendőri lap közli Düsseldorfi fényképét is, amelyen meg vannak jelölve azok a helyek, ahol az emberbestia elásta áldozat-ait, akiket állati kegyetlenséggel ölt meg. Azonkívül a lap közli a düssel-dorfi rendőrség kezén levő bűnjelék — véres tör, koponyák, ruhák — le-írását és fényképét is. Az átirat értelmében a debreceni rendőrség bünygyi osztályán vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitány, a bünygyi osztály vezetője megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a düsseldorfi rém, amennyiben Magyar országra szökött és épen Debrecen-ben bujkálna, minden körülmények között hamarosan hurokra kerüljön.

FEHERTOI DANIEL

KLINIKAI SZÁLLÍTÓ
DEGENFELD-TER 4.
TELEFON 11-35. SZ.

TEMETKEZÉSI VÁLLALATANAK
TEMETÉSEI:

Czahóczi Ferenc életének 29-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 26-án délelőtt 11 órakor lesz a Hatvan-utcai temető házától a reformá-tus egyház szertartása szerint tar-tandó ima után, a Hatvan-utcai te-metőbe.

Borsos István, Borsos Imre ko-vácsmester fia életének 20-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 27-én délután 4 órakor lesz a Kossuth-utcai temető házától a ref. egyház szertartása szerint tartandó imával a Kossuth-utcai temetőbe.

Egerer Árpádné szül. Angyal Irma életének 63-ik évében elhunyt. Te-metése folyó hó 26-án délután 3 órakor lesz Debrecenből — Szikszó községbe szállítva, a róm. kath. egy-ház szertartása szerint tartandó be-szentelés után, az ottani sírkertbe.

Szállodai razzlábóli rágalmazási per

(A D. U. tudósítójától.)

Érdekes ügyet tárgyalt a múlt nap a debreceni törvényszéken dr. Jan-kovics Jenő büntetőtanácsa. Erceei Barna volt a vádlott, akit felhatalma-zásra üldözendő rágalmazás vétsé-gével vádolt az ügyész. Erceei a múlt évben egy alkalommal özvegy Csintalan Ferencné hajduszoboszlói vendéglőjében szállott meg, ahol egy Gyulai Eszter nevű vendég is szálló-vendég volt. Gyulai Eszter már 30 pengővel tartozott Csintalannak és többszöri felszólítás után sem tudta kifizetni az összeget. Időközben Er-ceei és a lány barátságot kötöttek, amely mindinkább bensőbbé vált. — Egyszer aztán Molnár és Tóth szo-boszlói detektívek a szokásos szálló-ladarazziát végezték s ezalkalommal Csintalanné szállodáját is felülvizs-gálták. Amikor a detektívek eltávoztak, Csintalanné ismételtlen kérte Gyulai Esztertől a 30 pengőt. Erceei Barna, aki szintén jelen volt, kijelen-tette, hogy ő szívesen megfizetné az adósságot, de a detektívek az igazol-tatás alkalmával elvették tőle a 30 pengőt. A törvényszék a vád szerint mondotta ki bűnösnek Erceei Barnát és ötven pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Watermann és más gyártmányú arany tolltollak minden árban nagy választékban beszerezhetők a Csáthy Ferenc egyetemi könyvke-reskedésben Piac-utca 9. Telefon: 2-96.**

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón k a p h a t ó

STERN festéküzletben

Debrecen, Piac-u. 16. (Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, pat-kány, egéirtó megbízható minőség-ben kapható

Kerti gereblyék,

kapák, ásók s más gazda-sági vasárak nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedése, Debrecen.

Megkezdik a Diószegi és az Egri-ut burkolását

Ha a kormány hozzájárul az utadó felemeléséhez, újabb utépítéseket rendel el a város

(A D. U. tudósítójától.)

A város tudvalevőleg burkolatozást akarja az egri utat és a munkák vállalatbaadásával most foglalkozott a jog- és pénzügyi bizottság. A bizottság javasolja, hogy az egri utnak a vámháztól a vízműtelepig terjedő szakaszát a Hubertusz közpányának adják vállalatba, amely 16 pengős egységárban hajlandó a kiskocka burkolatot megcsinálni. A Diószegi-ut kiépítésre kerülő következő szakaszát az Agrikultura kapja vállalatba, amely 10 pengő és 80 filléres egységáron vállalja a cementmaka-dám ut készítését. A munkát felebbes bevétele nélkül megkezdik.

A város már régebben kérte a kereskedelmi minisztert, hogy járuljon hozzá az utadónak 14 százalékra való felemeléséhez. Ha a miniszter a kérelmet teljesíti, akkor a kishegyési-ut munkáin túlmenően újabb munkák elvégzésére lesz fedezet. Erre az esetre azt javasolja a bizottság, hogy építsék ki a szováti-ut következő szakaszát s azt kétharmadrészen cementmaka-dámmal burkolják be. Ezt a munkát 11 P 79 filléres egységár mellett az Agrikultura kapja vállalatba, egyharmadrészet andesit betonburkolattal látják el s ezt a munkát 11 P 29 filléres egységár mellett Bartha István fogja végezni.

Akárki megölheti a chicagói banditák huszonnyolc vezérét

Irtó hadjárat az amerikai alvilág ellen

Chicago, április 25.

Chicago rendőrfőnöke, Russell több erélyes akcióra határozta el magát, hogy megtisztítsa a várost a banditizmustól. A rendőrfőnök közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy a chicagói alvilág huszonnyolc leghírhedtebb vezérét törvényen kívül állónak nyilvánítja, és

mindenkit felhatalmaz a névszerint felsorolt banditák megölésére. A banditizmus ellen indítandó harcot külön rendőrszeggel akarja végrehajtatni.

Az akció már a legközelebbi napokban megkezdődik s Russell reméli, hogy néhány héten belül sikerül megtisztítani a várost.

A Monostorpályi-uti lakosok beadványt intéztek a polgármesterhez a homokkerti villamos ügyében

(A D. U. tudósítójától.)

Hirt adunk már róla, hogy a homokkerti és a környékbeli telepek lakosságának nagyrésze hatalmas mozgalmat indított, amely arra irányul, hogy a megépítendő homokkerti villamost a monostorpályi uton vezessék keresztül. A mozgalom vezetői most beadványt nyújtottak be a polgármesterhez, melyben alaposan megindokolják kérélmüket. A mozgalom méreteire jellemző, hogy a beadványt az érdekelt lakosság köréből többszázán irták alá. A kérelem egyébként így hangzik:

Alulírott Monostorpályi-ut menti lakosok, háztulajdonosok és birtokosok mély tisztelettel kérjük, hivatkozással a közérdekre, hogy a Homokkertenben építendő villamosvasút vonala ne a Szabó Kálmán-utca, hanem a Monostorpályi-uton vezettesse.

Kérelmünket az alantikkal indokoljuk.

1. Az általunk kért Monostorpályi-uti megoldás lényegesen nagyobb számú lakosság érdekeinek felel meg, mint a Szabó Kálmán-utcai megoldás.

2. A Helyi Vasút Rt. érdekeinek is a Monostorpályi-uti megoldás felel meg, mert a) a Szabó Kálmán-utcai megoldás esetén a saját vágóhídi vo-

nalának támaszt céltalan versenyt, b) a Monostorpályi-uton a sűrűbb lakosság folytán több utasra számíthat, c) a Monostorpályi-uton az építkezés könnyebb, mert az anyagok szállítása a Monostorpályi-uton meglévő kövesuton olcsóbb, mint a Szabó Kálmán-utca, ahol kövesut nincs.

3. A monostorpályi-uton az utóbbi években megindult építkezés ezen utvonalon rohamos további fejlődésére engedélyeket.

4. Amíg a Szabó Kálmán-utcai megoldás csak ezen egy utca lakosságának jelent előnyt, addig a Monostorpályi-uti megoldás a Szabó Kálmán-utcai lakosság érdekeinek is megfelelően, a Monostorpályi-uti érdekeltésségnek és az attól nyugatra lévő kertészeknek létérdeke.

Felsorolt indokaink alapján mély tisztelettel kérjük Méltóságos Urunkat, hogy kérésünket jóindulattal pártfogolni méltóztasson.

Bizonyosnak látszik, hogy az itt felsorolt komoly és alapos indokokat dr. Vásáry István polgármester is magáévá teszi és a kedden megtartandó közigazgatási bejárás alkalmával úgy fogják megállapítani a villamosvonal irányát, hogy az a Monostorpályi-uti lakosság igényeit is teljes mértékben kielégíthesse.

A város nem veszi át a Kereskedő Társulat által megszüntetett polgári iskola állás nélkül maradt tanárait

A kultuszminiszter elutasító álláspontja miatt nem segíthet a város

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Tudvalevő, hogy a Kereskedő Társulat megszünteti polgári iskolai tagozatát, mert annak terheit nem tudja tovább viselni. Ezzel kapcsolatban a város felterjesztést intézett a kultuszminiszterhez és közölte, hogy ha a város a polgári iskolánál állás nélkül maradó tanárok részére továbbra is hajlandó megadni az állami fizetés kiegészítést, úgy azokat átveszi az iparos

tanonciskolához. A kultuszminiszter ezt a kérelmet elutasította.

Most azután a tanfelügyelő is átirattal a polgári iskolai tanároknak a városi iparostanonciskolához való átvétele érdekében. A jog- és pénzügyi bizottság foglalkozott az átirattal, de megállapította, hogy a kultuszminiszteri elutasítás után a tanárok érdekében a város a magáról részéről többet nem tehet.

Tízezer pengőbe kerül a Csolnakázó-tó újbóli megnyitása

Ártézi kutat fúrnak a tó mellé s abból látják el állandóan friss vízzel

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Ismeretes, hogy a Csolnakázó-tó lecsapolása után a városnál több terv merült fel arra nézve, hogy mi csináljanak a Csolnakázó-tóval, amelyet lecsapoltak ugyan, de a csapolás semmit sem használt, mert a tó eneken felgyült iszap dögletes büzzel fertőzi meg a környék levegőjét.

Először azt akarták, hogy a tó fenekére salakot hintenek s később házhelyeknek fogják parcellázni a tó helyét. Ez a megoldás azonban nem bizonyult célravezetőnek. A kérdéssel legutóbb foglalkozott a

jog- és pénzügyi bizottság is, amely azt javasolta a közgyűlésnek, hogy a Csolnakázó-tavat újra állítsák vissza eredeti mivoltába. Ez oly módon fog megtörténni, hogy a tó mellett egy felszökő erőt kutat fúrnak, amelyből állandóan frissíteni lehet a tó vizét, amely így nem lesz többé rosszillatú.

A munka elvégzésére négyezer pengő rendelkezésre áll s ennek az összegnek keretén belül a munkát meg is kezdik. A még szükséges hatezer pengőre póthitelt kérnek a közgyűléstől.

Szégyenében felakasztotta magát egy tyuktolvaj asszony

(A D. U. tudósítójától.)

Triagikus öngyilkosság történt pénteken reggel Nádudvaron. Szabó Lajosné, született Végh Zsófia 56 éves nádudvari asszony felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. Szabó Lajosné ellen már korábban eljárás indult tyuklopás miatt. Az ügyben a csendőrség még nem fejezte be teljesen a nyomozást, de a már rendelkezésre álló adatok azt bizonyították, hogy Szabóné követte el a lopást.

Szabó Lajosné annyira szívére vette a dolgot, hogy a nyomozás megindulása óta szinte buskomor lett. Napokig ki sem mozdult a szobájá-

ból, nem mert az emberek szemébe nézni. Állandóan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott s hozzátartozói minden vigasztalása hiábavalónak bizonyult.

Péntekre virradó éjszaka azután megérlelődött benne az öngyilkossági szándék. Hajnalban a szoba gerendájára ruhaszáritó kötelet erősített és arra felakasztotta magát. A házbeliek csak órák múlva vették észre az öngyilkosságot, de ekkor már nem lehetett segíteni a szerencsétlen asszonyon. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt, minthogy bűntény nem történt.

Érdekes elvi határozatot hozott a város a külsőségi járdaburkolások költségeinek biztosításáról

(A D. U. tudósítójától.)

A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén több telekmegosztási kérelmet tárgyalt, s ezeknek kapcsán igen érdekes elvi határozatot hozott. Javasolja, hogy addig is, amíg a telekeldarabolásra vonatkozó általános irányelveket megállapító tervezetet a kisgyűlés elé terjesztik, a folyamatban levő parcellázási ügyekben általában azt az eljárást kövessék, hogy a kertéségi és külsőségi burkolási költség biztosítására minden megosztást kérő telektulajdonos tartozék burkolást igénylő frontszélessége arányában kiszámított megfelelő járdakészítési költséget a házipénztárban letétbe helyezni. Amennyiben az összeg nagyságánál fogva annak befizetése nehézségekbe ütköznék, — kedvezményként megengedhető volna a járdakészítési költség és a miu-

denkori bankkamatlábnak megfelelő kamatok zálogjogi biztosítása. Az ekként telekkönyvi bekebelezéssel biztosítandó járdakészítési költség a telek értékének ötven százalékát meg nem haladhatja és erre két évi teljesítési határidő kikötendő.

Mihelyt a lekötött összeg egy utca burkolására elgenedő fedezetet nyújt, abból az előterjesztett kérelmek figyelembevételével, az az utca, melynek burkolása legközelebb, burkolattal ellátandó.

Csapó-utca 67. szám

Bálint József

asztalos

ajánlja saját készítésű butorait.

Városi **PERZSASZŐNYEGEKET**
teljesen jövedelmentesen **CSILLÁROKAT**
feltűnő olcsó árban beszerezhet a
KILLER EDE butorgyáros cégnél
DEBRECEN, PIAC-UTCA 68. SZ.

HIREK

1930 április 26. (szombat)

Prot.: Ervin. Kath. Kilit.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac-u. 26. — Nap, Piac-u. 3. — Isteri Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, külsővárszár. — Csillag, Árpádtér 1. — Mátyás, Nyilastelep, Márton Kálmán-utca 1.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a hőmérséklet tovább emelkedett, maximuma mindenütt meghaladja a 20 fok Celsius és Kecskeméten a 25 fok Celsius is elérte. Minimuma alig szállt a 10 fok Celsius alá. Csapadék nyomokban fordult elő egyes helyeken.

Budapesten ma délelőtt a hőmérséklet 22 fok Celsius.

Időprognózis: Meleg idő várható, zivatarhajlammal.

ISTENTISZTELETI REND VASÁRNAP.

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Cairns, tolm. dr. Erdős Károly, d. u. 5 órákor Márki Kálmán, Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Sipos Ferenc, d. e. 11 órákor Kovács József, d. u. 5 órákor Szabó Géza, Kossuth-templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, d. u. Baja Mihály, Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál Madar Zoltán, d. u. 3 órákor Magyar Bertalan, Ispolyi templomban d. e. 10 órákor prédikál K. Kiss László, d. u. 5 órákor Szabó Gyula, Homokkertben 10 órákor prédikál dr. Ferenczy Gyula, Nyilastelepen d. u. 3 órákor Kékényessy A. Csapókerthben d. e. 10 órákor prédikál Halász András, d. u. 3 órákor Halász András, Kossuth-templomban d. e. fél 9 órákor ifjúsági istentisztelet, tartja: Kántor József, Wolaffka-telepen d. u. 3 órákor Hadházy Pál.

A róm. kath. templomban:

Szokott vasárnapi miserend. Fél 10 órákor nagymise, utána prédikál Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél egy órákor. Délután fél négy órákor szentolvasó, utána litánia, szentbeszéd nincs.

Az evang. templomban:

Az evangélikus templomban vasárnap d. e. 10 órákor istentisztelet, tartja: Rapos Viktor, fél 1 órákor leventé-istentisztelet, tartja: Labossa Lajos.

A Casino közgyűlése

A debreceni Casino május 3-án délután 6 órákor tartja saját helyiségében rendes közgyűlést, a következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés, 2. 1929. évi zárszámadás, 3. Az 1930. évi költségvetés megállapítása, 4. A választmány kiegészítése. A közgyűlést társasvácsora követi.

Ma kezdődik a református leánykonferencia. A református leánykonferencia szombaton, április 26-án délután négy órákor kezdődik Szappanos-utca 16. szám alatt. A megnyitót áhítatot Uray Sándor moderátor-ielkész tartja. Utána három előadás: a leány, a vezető, a munkarendszer. Az állandóan résztvenni szándékozó hölgyeket a konferencia vezetősége arra kéri, hogy megismerkedés és a helyények átvétele végett szíveskedjenek a főntebb mondott helyen már fél négy órákor pontosan megjelenni.

— „Rózsa” virágcsarnok Ferenc József ut. 22. (Debreceni Első Táras épület) izlésben, olcsóságban vezet.

Egy zsebmetsző zsidónak mondta magát, hogy jobb kosztot kapjon a fogházban az ünnepek alatt

Szekszárd, április 25.

A csendőrség két hete letartóztatott és a szekszárdi fogházba szállított egy magát Segall Manó izraelita vallású zágrábi lakosnak nevező embert, akit zsebmetszésnél tettenértek. A fogoly ártatlanságát hangoztatta s azt a kérését terjesztette elő, hogy őt, mint vallásos zsidót, a szekszárdi izraelita hitközség a zsidó husvét tartama alatt ünnepi étellel segítse. A hitközség teljesítette is a fogház egyetlen zsidóvallású lakójának kérését és az állítólagos Segall elég jól is élt addig, amíg az országos bünyogi nyilvántartó hivatal az ujjlenyomatok alapján meg nem állapította, hogy az illető Pintér Jenő, többszörösen büntetett, magyarországi illetőségű, római katolikus vallású zsebtolvaj, aki már gyakorlatból tudta, hogy a zsidók a husvét alatt segítetik fogságban levő hűsorsosait s ezért mondotta magát izraelitának.

— A szellemi munkanélküliek foglalkoztatása. A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén a város polgármestere előterjesztést tett, hogy a városnál foglalkoztatott 25 szellemi munkanélküli alkalmaztatását május 1-ig hosszabbítsák meg. A bizottság a javaslatot el is fogadta s a teleretire póthitellet kér a közgyűléstől azzal, hogy a szellemi munkanélküliek alkalmaztatását tovább már nem hosszabbítsák meg, mert a költségekre a városnak nincs pénze.

— Cimerhasználatot engedélyeznek a Gönczy Egyesületnek. A Gönczy Egyesület június 2-án tartja jubileumi díszközgyűlését, amelyen díszlevelet nyújt át azoknak, akik az egyesület fejlesztése körül érdemeket szereztek. Az egyesület vezetősége kérte, hogy az átadandó okleveleken használhassa a város címerét. A jog- és pénzügyi bizottság javasolta a közgyűlésnek, hogy a címerhasználatot engedélyezze.

MODERN KÉPEK

— Szerencse, hogy a festők a képek alá írják nevüket.

— Miért?
— Így legalább tudja a közönség, hogy melyik a kép első és melyik a kép első része...

— Fertőtlenítő gépet vásárol a város. A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi üléséből előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy a város részére vásároljanak egy új hordozható fertőtlenítő gépet. A gép 2250 pengőbe kerül és azt a Tundlöff és Dietrich cégtől veszik meg.

— Egy munkástól elloptak több mint száz pengőt. Nagy János MÁV munkás az emult napon a debreceni pályaudvaron dolgozott. Míg dolgozott arra az időre levetette a kabátját, s egy köhalmazra tette. Ismeretlen tettes a kabátjából kilopta a bór-pénztárcáját 105 pengővel. Nagy János a lopást bejelentette a rendőrségnek, ahol megindították a nyomozást.

— Könyvkötéseket, bórdiszmnunkákat, képretevezéseket, dobozokat stb. legizlésesebben és legolcsóbban készít könyvkötészetünk.

— Football csapatok figyelmét felhívom áthelyezett üzenetrem, ahol teljes felszereléseket jutányos áron szállítok. Kérem próba rendelésüket. Tisztelettel Antal Gyula sportüzlet, Varga-utca 1. Telefon 612. Átírárs a könyvtárléteből is.

— A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület holnap, vasárnap kirándulást rendez Halápra. Célunk a tavaszi madár és növényvilág megismerése s az abban való gyönyörködés. Indulás reggel 8-kor a Nagyalomásról, visszaérkezés délután 5-kor. Étkelés háztársakból. Vezető: dr. Nagy Jenő.

— A Mussolini-család kis Kellója. Edda Mussolini házasságával kapcsolatban a világlapok sokat foglalkoznak Mussolini családjával. Kedves dolgot ír meg a „B. Z. am Mittag” római tudósítója a Duce legkisebbik fiáról, a 2 és fél éves Romano Mussoliniról. A legkisebb Mussolinit családja körében Kellónak nevezték el s ma már mindenki így szólítja. Ezt az elnevezést nagyfokú bekeszertelenség közönsébe. Ha kézbátyja, Bruno és Vittorio, összekap és verekedni kezd, a kis Romano keszervonon sámi kezd és közönség fut, hogy szétválassza őket. Ezért kapta a Kelló nevet.

— A Szociális Missziótársulat debreceni szervezete és ifjúsági csoportja április 27-én délután 5 órákor a vármegyeháza dísztermében évi közgyűlést tart, melyre tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az Elnökség.

— Győrmező 600 ezer frank kölcsönt akar felvenni. Győr, Moson és Pozsonyvármegyék ideiglenesen egyesített vezetősége tárgyalásokat folytat a magyar kormány utján egy körülbelül 600 ezer svájci frankos kölcsön felvételéről, amelyen nagyarányú építkezéseket ohajtaná végezteni. Egy svájci bankcsoport erre nézve már ajánlatot is tett, most azonban a budapesti bankok részéről az az ajánlat érkezett a kormányhoz, hogy a pesti pénzügyeték ugyanolyan feltételek mellett hajlandók megadni a kölcsönt a vármegyéknek, mint a svájciak.

— Elítélték egy zsaroló asszonyt. Györfi Andrásné debreceni asszony ült tegnap a vádlottak padján. Zsarolás vétségével vádolta a királyi ügyészség, mert Józsa Ferenc cipész-től elvette a pénztárcáját s addig nem akarta visszaadni, míg a hitelben csináltatott cipőjét oda nem adja neki. A bíróság Györfi Andrásnét zsarolás vétsége miatt jogerősen 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— Slagorciók: klozetpapír fehér és barna, papírsalvéták 100 darab nagy 54 fillér, fényképezőgép 4 pengőért, 9×12 fénykép-papír 60 fillérért. Fototankönyv, árjegyzék mindenkinél ingyen, Springer papír, fotoszaküzletében, a cégre kérem ügyeljen!

— A Szociális Misszió Társulat április 27-re hirdetett közgyűlése közbejött akadályok miatt elmaradt. A közgyűlés időpontját később fogja közölni a vezetőség.

— Kötelező a tatarozás Miskolcon. Hodobay Sándor miskolci polgármester felhívta a háztulajdonosokat, hogy épületeiket sürgősen tataroztassák, mert ellenkező esetben ezt hatósági uton, költségükre végezteti el és ellenük kihágási eljárást indít.

— Varga fényképész szenzációs új fényképkirakatot állított ki. Piac-utca 7.

— Makacs székrekedés. vastagbél-szatrus, gyomorbaí, puffadás, vértolódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszer. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a „Ferenc József” víz még ingerlékeny béli betegeknek is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A város vállalatba adta a halottszállításokat. A város versenyárgyalást hirdetett a város által eltemetendő halottak tetemének szállítására. A beérkezett ajánlatok között legolcsóbb volt a Dankó temetkezési vállalaté. Így a jog- és pénzügyi bizottság javasolta a közgyűlésnek, hogy a halottszállítást a fenti cégnek adják vállalatba. Dankó a hullaszállítást négy pengőért, a hullaházból való temetést pedig 5 pengő 20 fillérért vállalja.

— Művészeti függőnyt vesznek a zeneiskola számára. A jog- és pénzügyi bizottság legutóbbi üléséből javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy a városi zeneiskola hangversenytermének pódiumára vegyenek egy díszes művészeti függőnyt. A függőnyt Throczkay Oswald, a kitűnő iparművésztanár fogja elkészíteni és annak ára 2800 pengő lesz.

EZ CSAK ELÉG

Egy csikágói patikában megjelenik egy uriember és így szól:

— Kérek egy negyedkilo veronált az anyósom részére.

A patikus megütközve válaszolja: — Veronált, pláne ilyen nagy mennyiségben csak receptre adhatunk. Mutassa az irást?

A vevő erre elővett egy fotográfót a zsebéből és így szól:

— Itt van az anyósom fényképe, erre talán ki tetszik adni.

— A halcsarnokban ellopták a pénztárcáját. Berger Edéné Szent Anna-utca 66. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes a Simonffy-utcai halcsarnokban táskájából kilopta a pénz tárcáját 22 pengővel. A rendőrség a lopás ügyében megindította a nyomozást.

— A kollégiumi diákszövetség választmánya népes ülést tartott dr. Magoss György ny. polgármester elnöklése alatt a ref. főgimnázium tanácstermében, amelyen sok fontos ügy került elintézésre. Kimondotta a választmány, hogy az ézevi közgyűlést június 14-én, szombaton délután fogja megtartani és felkéri a találkozót tartani akaró éviolyamokat, hogy találkozzanak szintén ebben az időben tartsák meg, hogy a közgyűlés annál népesebb legyen. A közgyűlés után felolvasó est lesz, amelyre lejon Csathó Kálmán író is, aki egy novelláját olvassa fel. Galánffy János zongoraművész, szintén szerepelni fog s debreceni szereplők dr. Nagy Sándor tanárnak egy diákdarabját adják elő egyéb számok mellett. Az összes szereplők a Kollégium diákjai lesznek. A budapesti fiók május 18-án alakul meg, az ügyrendet a választmány elfogadta, a fióknak már 128 tagja van, de a taggyűlést serényen folyik tovább. Elhatározta a választmány, hogy a Kollégium anekdotakincsét összegyűjti és sajtó alá rendeztetni Csobán Endre főlevéltárnok és dr. Nagy Sándor főgimn. tanár szerkesztésében.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Április 26-án, szombat este 8 órakor: **Sisters**. 50 százalékos tisztviselő est.
 Április 27-én, vasárnap délután fél 4 órakor: **A csunya lány**. Mérsékelt hely-árákkal.
 Április 27-én, vasárnap este 8 órakor **Cigányprimás**. Bérletszűnet.
 Április 28-án, hétfő este 8 órakor: **Takáts Alice**. Bemutató. A) bérlet 30.
 Április 29-én, kedd este 8 órakor: **Takáts Alice**. B) bérlet 30.
 Április 30-án, szerda este 8 órakor: **Mesék az írógépről**. Zilahy Irén fellép-tével. Bérletszűnet.
 Május 1-én, csütörtök este 8 órakor: **Takáts Alice**. D) bérlet 29.
 Május 2-án, péntek este 8 órakor: **Takáts Alice**. C) bérlet 30.
 Május 3-án, szombat este 9 órakor: **Osztrigás Mici**. Tréfás bohózat. Kez-dete este 9 órakor. Csak felnőtteknek! D) bérlet 30.

ADÁMOK ÉS ÉVÁK

Uj bemutató volt pénteken este az Uránia mozgószínházban. „Adámok és Évák” az új film címe, amelyben a főszerepet Joan Crawford játssza, aki már régi ismerőse és kedvence sztárja a debreceni moziközönség-nek. Ez az újabb hangos filmje még népszerűbb tette. Pompás játék-művészi élmény. Maga a darab szin-tén kiváló az eddig ismert és jó-részt sablonos filmek közül. Rend-kívül bájos a meséje, amely kedves fordulatokban és izgalmas jelenetek-ben bővelkedik. Az egész darabon finom humor vonul végig, amely szinte állandóan derűtségben tartja a közönséget. A darab előtt a két híres komikus, Stan és Pan mulat-tatták a közönséget remek trükk-jeikkel. „A sivatag szélén” című énekes jelenet is tetszést váltott ki.

A színházi iroda jelentése:

Ma szombaton, április hó 26-án este 8 órakor

50%-os tisztviselő-est

keretében kerül színre Lajthay-Békefi népszerű operettje a

Sisters

melyre az 50%-os kedvezményes utalványok a titkári irodában kap-hatók.

Három repriz és egy nagypremier a jövő hét színházi eseménye

Vasárnap este a

Cigányprimás

című Kálmán Imre operettel nyitja meg a színház az eseményekben du-s jövő hetet. A kiváló magyar kom-ponista egyik legjobbjáról adott és legnagyobb sikerű operettje a Cigányprimás, melyet hotsszu idő óta nélkülözött a színház játé-krendje. Az énekes gárda eljőnek jelent nagy művészi feladatot a Cigányprimás szerepei és a közön-ség, mely a régi melódikus operet-tek időnkénti felújításában mindig kedvét lelte, most is egy kellemes színházi estéhez jut a vasárnapi reprizzal.

A hétfői nap jelenti a budapest Vig-színház ezidei legnagyobb sikerének

* MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA: *

APOLLO

Telefon: 7-62.

Ma fél 7 és 9 órakor:

Vasárnap 4, fél 7 és 9 órakor

- I. Szervusz Harold! sláger burleszk
HAROLD LLOYD-a!
- II. A dzsungel hőse
William E. Wing regénye
3 részben 16 felvonásban.
I. rész: Az őserdő mentora.
II. rész: A vadon réme.
III. rész: Az áruló bűnhődése.
A főszerepben: Elmo Lincoln
(a Tarzanfilmek hőse.)

URÁNIA

Telefon: 12-51.

Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9-kor

Teljes hangos műsor

1. A sivatag szélén
(O. Neal énekes jelenete).
2. Árkon át, bokron át
13 felvonásos hangos burleszk. Fősz.: Stan és Pan)
3. Adámok és Évák
A Metro 10 felvonásos rész-ben németül beszélő filmje.
A főszerepekben: Joan Craw-ford és William Haines)
Leadás a világhírű Gaumont hangos gépen.
Vasárnap 11-kor ifjúsági előadás olcsó helyárákkal.

VIGSZÍNHÁZ

Telefon: 14-71.

Ma: 7 és 9 órakor

Vasárnap 5, 7 és 9 órakor

- I. Világhíradó.
- II. Nagy üzletben kisleány
(Végül győz a szerelem)
Uncted—Artist attrakció. 8 felv. A főszereplők: Mary Pickford és Charles Rogers.
Közkívánatra:
A HONTALAN HŐS
Paramunt világattrakció 9 felv.
A főszereplők: Emil Jannings, Evelyn Brent és William Powell.

Mindegyik mozgóban pénztár nyitás délelőtt 11 órakor, délután előadás előtt 1 órával.

Szomorj Dezső

Takáts Alice

című új színművének első előadási napját. A kiváló írónak a Takáts Alice című darabja valóságos for-dulópontot jelentett a Budapest-en sem ismeretlen színházi dekonjunkturában és prózai darab létére való-sággal operettsikert aratott, azaz a legtöbbszór adott új darabja volt a budapesti színházi szezonnak. A nagyírú darab a hétfői bemutatón A, kedden B, csütörtökön D és pénteken C bérletben kerül színre.
A hét második reprizo Szomaházy bájos regényéből irt Békefi-Lajthay operett, a

Mesék az írógépről

A kedves és romantikus, nagysikerű operett a színház illusztris vendé-gének,

Zilahy Irén

a budapesti Városi Színház nép-szerű szubrettprimadonnájának fel-lépése folytán jut a felújításhoz. A káprázatosan szép és elegáns prima-donna rövid pályafutása után való-sággal kedvencévé vált Budapest színházbajáró közönségének és az előzetes nagyszerű hírek folytán óriási az érdeklődés a kiváló prima-donna első debreceni fellépése iránt.
Május 3-án, szombaton este 9 órai kezdettel szigorúan csak felnőttek-nek kerül színre az

Osztrigás Mici

mely a színház jövő heti műsorán a harmadik reprizt jelenti.

Jegyek az összes hirdetett előadá-sokra már most válthatók.

Április 30-án délután 3 órai kezdet-tel ifjúsági előadásban a

A samarjai asszony

Május hó 1-én zónaelőadásban ugyancsak 3 órai kezdettel a

Miss Amerika

kerül színre.

Ólmot vesz

lapunk kiadó-hivatala

József kir. herceg-u. 16.

Horváth István vegyész-mérnök előadása a gáztamadások elleni védekezésről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Magyar Mérnök és Építész Egyeslet debreceni Osztálya a szom-szédos államok óriási mérvű fejez-verkezése, gáz- és légi felszereléseinek hatalmas iramban való fejlesz-tése következtében a könnyen ak-tuálissá válható gáz és légi tamadá-sok elleni védekezésről két nyilván-os előadás rendezését határozta el.
Ezek közül az igen érdekes, de egyuttal elég izgalmas előadások közül az egyiket két héttel előzőlt tartotta meg Petroczy István nyug-repülő-ezredes, mint vendég előadó

hatalmas érdeklődő közönség előtt. Ennek az előadásnak mintegy folytatása és befejezése képpen a mérges gázokról, az ellenük való védekezésről, valamint az ipari gáz-velelemről, ma délután 6 órakor Horváth István vegyész-mérnök a dr. Rex-féle vegyészeti gyár főve-gyésze, mint a mérnök-egyesület illusztris tagja fog előadást tartani a „Fizti-mozgó” (Vegyesdandárpa-rancsnokság épülete) helyiségében. A mérnök-egyeslet debreceni osz-tálya az előadáson minden érdeklő-dőt szívesen lát.

TESTEDZÉS

A Magyar Athletikai Szövetség propaganda versenye Debrecenben

Vasárnap délelőtt 10 órai kezdet-tel az Egyetemi Sporttelepen kerületi atletikai propaganda versenyt rendez a Magyar Athletikai Szövet-ség keleti kerülete. A versenyen Debrecen, Nyiregyháza, Nagykálló, Szolnok stb. versenyzői indulnak. A verseny propaganda jellegét az adja meg, hogy a sportegyesületek ver-senyzőim kívül a keleti kerülethez tartozó városok diákjai, levontái, valamint a m. kir. honvédség, csend-őrség, rendőrség, vámőrség stb. ath-letikával foglalkozni akaró tagjai is részt vehetnek.

A versenyben helyezettek számá-ra értékes sportkönyveket tűzött ki a MASz keleti kerülete és pedig többnyire olyan könyveket, ame-lyek könyvkereskedésekben nem kaphatók. A közönség nevelése szempontjából, hogy minél több ér-deklődőt nyerjen meg az atletika számára a MASz keleti kerülete, be-lépődíj nélkül rendezi meg propa-ganda versenyét, amely a korai sze-zon dacára is értékesnek ígérkezik tömeges résztvevőjével. A tréning eredményekről kiszivárgott hírek szerint egyesek már is jó formában vannak s így egyik-másik verseny-számban jó eredmények is várha-tók.

A versenyszámok a következők: 200 m. síkfutás ifjúsági előverseny, súlydobás ifjúsági előverseny, súly-dobás szenior előverseny, 800 m. síkfutás szenior előverseny, magas-ugrás ifjúsági előverseny, magas-

ugrás szenior előverseny, 2000 m. síkfutás ifjúsági előverseny, rudugrás szenior előverseny, gerelyvetés sze-nior kezdőknek, 400 m. síkfutás ifjúsági ujoncverseny, 200 m. gát-futás szenior kezdőknek, díszkosz-vetés ifjúsági kezdőknek, 5000 m. síkfutás szenior előverseny, távol-ingrás szenior kezdőknek, 100 m. síkfutás szenior előverseny. A verseny vasárnap délelőtt pontosan 10 órakor kezdődik az Egyetemi Sporttelepen.

Szombaton:
MONTY BANKS vigjáték világattrakciója a „CSEREASSZONY”
Bonyodalmas história 9 felvonás b és a kísérő műsor.
Előadások: 7 és 9 órakor.

Vasárnap: LAVINA

Izgalms szerelmi dráma 9 felvonásban. Wladimir Gaidarow és Lucy Dorainnal és közkívánatra ZORO és HURU-val:

A két kocavadás

Vigjátakattrakció 7 felvonásban.
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az Ady-társaság ünnepe Oláh Gábor tiszteletére

Megemlékeztünk már róla, hogy a debreceni Ady-társaság a jövő hét végén nagyszabású ünnepséget rendez Oláh Gábornak, az országos név nagy debreceni poétának a tiszteletére. Oláh Gábor immár negyedszázada egyik kitagasló alakja a magyar irodalomnak, erős párhuzam, nagylendületű lírája, a monacizmust és realizmust egyként reprezentáló, érdekes regényei s nem utolsósorban modern érzékenységi és konzervatív alaposági irodalmi esszéi mindig méltánytalanul találtak a legelőkelőbb irodalmi fórumokon.

Az Ady-társaság magas színvonalú ünnepségére bizonyára imponáns együttléttel rendelkezők Debrecen egész kultúrátudalma, amely már régóta és szeretettel vallja Oláh Gábert a maga írójának, a maga költőjének. Az ünnepség a városi zeneiskola hangversenytermében lesz, megnyitó beszédet Ady Lajos, a társaság elnöke fog tartani. Az ünnepelt költő írói arcképét Boross Ferenc, a kitűnő író rajzolja meg ünnepi előadásban. Az ünnepély egyik főideje, P. Nagy Zoltán, a városi zeneiskola nagytalentségű művész-igazgatójának Oláh Gábor verseire szerzett dalai lesznek, amelyeket Hoór-Tempis Erzsébet fog az ő ragyogó énekművészetével bemutatni. A szavalkat is méltó módon válogatta ki az ünnepély rendezője. Az estély főszereplője természetesen maga a költő lesz, aki legújabb műveiből fog felolvasni.

A Katolikus Otthon kerthelyisége és kettős kuglipályája vasárnap, április 27-én megnyílik. Ugyanezen a napon kugliverseny lesz; kezdődik délelőtt 10 órakor és végződik este 9 órákor.

Mindenféle írógép-munkát, értekezéseket, tudományos dolgozatokat, kimutatásokat stb. gépelést, magyar, német, francia, angol nyelvű gépelést vállalok. Telefon: 953.

Princess-üzök melltartóval tizenöt pengőtől. Fűzők készítését, átalakítását, tisztítását vállalom. Hölgyek részére külön próbaszoba, női kiszolgálással. Piac-utca 16. Vitárius.

Védekezés a nikotin mérgező hatása ellen. Villámgyorsan terjed a híre annak, hogy a magyar cigarettahüvely gyártás szencziója: az Olleschan-hüvely olyan speciális módon előállított és szabadalmazott vattával van ellátva, amely 90%-ban távolítja el a nikotin mérgező anyagait. Jó a híre, jó az íze, illatos, kellemes a füstje.

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivétel) módunkban van az UJSÁG kiadói hivatalával letéstitett megállapodás alapján kibővíteni a

**Magy. kir. Operaház,
Nemzeti Színház,
Kamara Színház**

előadásokra szóló mérsékelt áru jegyeket. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházi jegy rendelését 2-3 nappal előbb velünk közölni.

PARK SZALLODA

BUDAPEST,

szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsikölcsége)

HAJDUFOLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: **Melissner Károly,**
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke.

A munkaidő probléma a mezőgazdaságban

Az utóbbi időben mindinkább előtérbe lép a munkásság szociális védelme a munkaidő kérdés szempontjából is és nemcsak a munkaadók és munkások érdekképviseletai foglalkoznak ezzel a problémával, hanem a kormányzat is feladatait tüzte ki e kérdés rendezését. — Hiszen mint jól tudjuk a közelmúltban maga a miniszterelnök is értekezletet hívott össze ennek az ügynek rendezése céljából. A tanácskozás eredményeképp elhatározták, hogy az illetékes tényezők értekezleten fogják a kérdést érdemben tárgyalni és oly megoldást keresni, amely egy a munkaidő mint a munkás szempontjából megfelelő.

Az ipari munkáknál ennek a kérdésnek rendezése nehézséget nem okoz, hiszen az már jelenleg is többé-kevésbé rendezve van, annál nehezebb azonban a mezőgazdasági munkás kérdés problémájának megoldása a munkaidő szempontjából. Maga az, hogy az iparban végzett munka anorgánikus, eléggé kidomborítja a mezőgazdasági munkaidő fixirozásának nehézségét. A mezőgazdasági munkaidő fixirozásának nehézségét mutatja az a körülmény is, hogy a fejlettebb társadalmi beosztással és magasabb szociális alkotásokkal rendelkező államokban is — ahol az ipari munkaidő a munkás szempontjából mondhatni a legkedvezőbbben van rendezve — a mezőgazdasági munkaidő kérdése ugyancsak teljesen rendezetlen.

Amikor még az iparban is állandóan veszélyeztetni a termelés zavartalanását és racionális voltát a nyolc órás munkanap, addig a mezőgazdaságban a munka természetéből folyó akadályok ugyancsak teljesen lezárják a nyolcórás munkanap bevezetésének lehetőségét. A mezőgazdasági munkák annyira függő viszonyban vannak a természeti viszonyoktól és a mezőgazdasági munkaerő igénybevétele egyes eszaktokként annyira változik, hogy a nyolcórás munkaidőnek a mezőgazdaságban való bevezetését teljesen lehetetlennek és ezen kérdéssel való foglalkozást ezidőig tökéletesen szűkségtelenné és időszertelenné kell tartanunk. Vannak sokkalta fontosabb kérdések, amelyek a mezőgazdaságban megoldásra várnak és amelyek hasonlíthatatlanul inkább szolgálják a mezőgazdasági munkás helyzetének javulását, mint a mezőgazdasági munkaidő szabályozásának kérdése.

A mezőgazdasági munkások végzett munkaidője pl. 1920-21. évben a mezőgazdasági periódusra számítva átlagban 2660 óra között mozgott. Az 1926. évben a mezőgazdasági munkások nemzetközi egyesületének Genfben megtartott ülésén közölt adatok szerint Dániában 2800, Finnországban 2650, Németországban 2900, Litvánában 3000, Hollandiában 2600-4100 a munkaidő órák száma. — Hazai adatok nem állnak ugyan rendelkezésre, de általában Magyarországon a mezőgazdasági munkások munkaidője napfelkeléstől napnyugtáig szokott tartani.

Fenti adatok tájékoztatást nyújthatnak arra vonatkozólag, hogy a mezőgazdasági munkások munkaidőjének kérdése más országokban is „rendezetlen”, illetőleg azt a jelen körülmények között a mezőgazda-

sági munkáknak organikus volta miatt rendezni nem lehet. Elképzelhetetlennek tartjuk ennek a kérdésnek a jelen körülmények között bármilyen vonatkozásban való megváltoztatását, mert ez az egész mezőgazdasági termelésünk racionális voltát veszélyeztetné. Ezen kérdésnek napirendre tűzését különben sem tartjuk időszerűnek, mert maguk a mezőgazdasági munkások sem emelnek komoly kifogást a munkaidő jelenlegi tartalmát illetőleg és véleményünk szerint nem a mezőgazdasági munkaidő rendezésével, hanem a jelenlegi mezőgazdasági válság megszüntetésével segíthetünk a mezőgazdasági munkásság helyzetén.

Mikor lehet adótlórlést kérelmezni?

Az adótlórlésre vonatkozó miniszteri rendelet szerint az adózók különböző esetekben kérhetik adótlórlásukat. Ilyen esetek:

1. Ha a jövedelem, illetőleg a vagyon az adóévben az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán oly módon csökkent, hogy az adózó hátralékos tartozását még méltányos részletekben sem tudja megfizetni a jövedelem, illetve a vagyonsökkenést előidéző esetnek bekövetkeztekor még nem esedékes adónak aránylagos része egészben vagy részben elengedhető.

2. Ha a jövedelem, illetőleg a vagyonsökkenés nem tartós, hanem átmeneti, vagy időleges jellegű és így az adózó adófizetési kötelezettségének csak időleges fizetési képtelensége miatt nem tud eleget tenni, a hátralék elengedésének nincs helye.

Ha az adózó halála vagy más az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán a jövedelemforrás és vagyontárgy időközben megszűnt, vagy ha a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését, létfenntartását támadná meg, kivételesen a hátralék is egészben vagy részben elengedhető.

3. Ha az adózó halála, vagy más adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán azok a jövedelemforrások, illetve vagyontárgyak, — vagy azoknak nagyobb része — amelyekből származó jövedelmek, illetve vagyonok után történt a jövedelem — és vagyonadóinak a kivetése, időközben megszűntek s így az adózó vagy hátramaradtjai a hátralékot megfizetni nem tudják, a hátralék kivételesen egészben vagy részben is elengedhető.

4. Elengedésnek lehet helye, akkor is, ha az adózás alól vont jövedelemforrások és vagyontárgyak nem szűntek meg ugyan, azonban a jövedelem és vagyonadó tartozás behajtása az adóhatalékos megélhetését létfenntartását támadná meg, mert a tartozás behajtása által magának az adózónak és azoknak az életfentartása volna veszélyeztetve, akiknek az eltartására a hátralékos kötelezve van.

Az elengedésre irányuló 1.60 pengős bélyeggel ellátott folyamodványokat az illetékes m. kir. adóhivatalnál kell benyújtani.

KIFOGÁSOLJAK A HEGYKÖZSÉGEK MAGAS KÖLTSÉGVETÉSÉT

A hegyközségek megalakítása, illetőleg a tulajmagas járulékok kivétele állandóan izgatásokat okoz a szülő vidékeken, aminek következtében a földmivélsügyi miniszter a szülősgazdák megnyugtására kijelentette, hogy a hegyközségek csak akkor fogják megkezdeni működésüket, ha eléje terjesztett költségvetéseiket jóváhagyja. Amíg ez meg nem történik, senkinek semmiféle járulékot nincs joga szedni. A földmivélsügyi miniszter minden egyes hegyközség költségvetését megelőző felül vizsgálja és legnagyobb súlyt helyez arra, hogy a hegyközségek ügykezelése a legegyszerűbb, a legolcsóbb legyen és a járulékok ne legyenek magasak. A földmivélsügyi miniszter megnyugtató kiintézkedésének lényege az, hogy a hegyközségi törvény végrehajtására végtermékben csak akkor fog sor kerülni, ha az eléje terjesztett hegyközségi költségvetéseket felülvizsgálta.

A zürichi devizaárfolyamok.

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.20 (90.20), Berlin 123.16 (123.14), — Newyork 515.73 (515.77), London 2508 (2508.25), Páris 20.23 és egyenlő (20.24 és egyenlő (20.24 és egyenlő), Milano 27.03 (27.04), Prága 15.28 (15.28), Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed), Bukarest 3.07 (3.07), Bécs 72.71 (72.70), Amsterdam 207.55 (207.53).

Valuta- és ércmearfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.80—27.95, száz cseh korona 16.87—16.97, száz dinár 10—10.08, száz dollár 569.80—571.80, száz francia frank 22.30—22.60, száz hollandi forint 229.70—230.70, száz lengyel zloty 63.95—64.25, száz lei 37—34.1, száz lira 29.80—30.10, száz német márká 136.20—136.80, száz osztrák schilling 80.35—80.75, száz svájci frank 110.60—111.10 pengő. — A nemestémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.30, az ezüst egykoronást 0.30—0.32, a forintost 0.82—0.84, az ötkoronást 1.64—1.68 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A gabonapiac a forgalom vontatottan indult, mert a külföldi terménypiacokról érkezett kedvezőtlen jelentések miatt a spekuláció tartózkodott a vásárlástól. A piacon nagy érdeklődéssel várják a lebonnyítások megkezdését, azonban igen sok a panasz amiatt, hogy a júniusi prolongálásért az arbitráris igen jelentékeny összeget követel és a piacon az az általános vélemény, hogy az usztrakamat határan mozgó összeg nem a lebonnyítás megkönnyítését, hanem éppen annak megnehezítését szolgálja. A határidőpiacra a májusi és az októberi buza között a különbség egyre csökken, a májusi és a júniusi buza között pedig körülbelül ötven fillér az eltérés. A tengerentúli terménypiacok kedvezőtlen jelentéseivel és az élelmiszer kínálattal kapcsolatosan a határidőpiacra kisebb árelmozdulásra számítanak.

A készárúpiacra a tőzsdéidő elején a felsőtiszai búzát 21.10—22.10, az egyéb származású búzát 20.45—21.45 pengővel jegyezték fajsúly szerint.

A liszt- és ércmearfolyamok a májusi duplanullás 41.20—41.50, nullás 40.80—31.20, kettős 37.80—38.10, négyes 32.80—33.50, hatos 23.25—23.75, nyolcas 16.50—10.75, rozsliszt nullás 32, egyes 21 pengő másszámint.

A takarmányelkek piaca üzletellen.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

RADIO

Mit hallgassunk Budapestről?

Budapest. D. e. 9.15: Eugen Stepatyrosz balalajka zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizelési jelentés. Vizelési jelentés magyarul és németül. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. 1. honvédelmi miniszterének hangversenye. Vezényel: Fricsey Richárd zeneügyi igazgató. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek, rás- és vizelési jelentés. 2.30: Hírek, rás- és vizelési jelentés. 3: Piaci árak és árelhmiszerárak. 4: „Anyák napja”. 1. Befolyambírek. 4: Váradi Ispanovits Sándor vezető előadás. Tartja Ispanovits Sándor igazgató. 2. Költmények: a) Petőfi: Füstbe ment terv; b) Szabolcska: Édesanyánk; c) Váradi: A tanu; d) Mécs: Az anya. Előadja: Szóke Sándor dr. 3. Alkalmi dalok; a) Édesanyám is volt nekem; b) Édesanyám kössön kendőt nekem; c) Édesanyám ablakára rászállott a bánat; d) Ne haragudj édesanyám; e) Édesanyám arra kérem kendet. Előadja: Bodán Margit, Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 4. Az anyai szeretetről beszél Keresztély István dr. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A Kiszalud-Társaság irodalmi délutánja. 1. Gondolatok a tragikumról. Irta: Sebastyén Károly, a Kiszalud-Társaság r. tagja, felolvassa: Kékylajos, a Kiszalud-Társaság m. titkára. 2. A kóbor énekes. Költmény. Irta és felolvassa: Némethy Géza, a Kiszalud-Társaság r. tagja. 3. Dalok árnyéka. Irta és felolvassa: Lőrinczy György, a Kiszalud-Társaság r. tagja. 6: A Fejes szalonzenekar hangversenye az Ostende-kávéházból. 6.45: A Magyar Cserkész Szövetség műsoros előadása. 1. Őrség összejövetel. Ennek keretében Teleki Pál gróf főcserkész angolul üdvözlő Angli cserkészzeit. 7.35: Lőversenyeredmények. 7.40: A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület „Homerosz” női és vegyeskarának hangversenye. 8.45: Engel Iván zongorahangversenye. 9.30: Nemzetközi boxmérkőzés. Helyszíni közvetítés. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye a Bodó kávéházból.

KÜLFÖLD:

Bécs. D. e. 12: Gramofonzene. D. u. 4: Szórakoztató zene. 5.45: Könnyű zene. 7.20: Darc Mária csellóművész női játék. 8.05: Wilde Oszkár: Bumbury: Vigjáték-előadás. Utána szórakoztató zene.
Berlín. D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 6.45: Dalok. 8.30: Zenés bohózat előadása. Utána tánczene.
Boroszlo. D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 7.05: Láncke zeneműveiből. 8.30: Közvetítés Berlinből. 10.30: Szórakoztató zene.
Majna-Frankfurt. D. u. 3: Rádiózenekar. 5: Tánczene. 8.30: Tarka-est. 10.30: Tánczene.
Prága. D. u. 7.05: Vidám óra. 8.05: Felolvasás a spanyol dalról gramofonzenével. 8.30: Hegedűhangverseny. 9: Olasz duettek. 9.30: Zongorahangverseny. 11: Szórakoztató zene.
Róma. D. u. 5: Musset vigjáték. 9.02: Opera vagy hangverseny közvetítése.
London. D. u. 4.45: Mozi. 6: Közzene. 6.45: Liszt zongoraművek. 8.15: Zongorahangverseny. 10.05: Tánczene. 10.30: Szórakoztató zene.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesítjük a villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközöndő javítások miatt április 27-én, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog:

Reggel 8 órától délelőtt 11 óráig: Hunyadi, Deák Ferenc, Piac-utca, Kossuth-utca eleje, Dégenfeldtér, Kálvintér, Péterfia-utca páros oldala, Darabos-utca.

Reggel 8 órától délután 2 óráig: Károly Ferenc József-ut, Magoss Györgytér, Bösörmenyi-ut vége, Libakert, Vénkert, Csige kert, Ujkert, Sestakert és Sétakert.

Reggel 7 órától délelőtt 10 óráig: Teleki, Timár, Vigkedvű Mihály, Haláp, Szent Anna, Kandia, Zöldfa, Battvány-u. Varga-utca.

Reggel 8 órától délután 2 óráig: Méliusz-tér, Kossuth, Burgondia, Domb, Magoss, Kigyó, Vár-utca, Csapó-utca eleje, Nyomtató, Szappanos, Veres, Kölesei, Meszena, Maróthy György, Faragó, Egymalom, Rákóczi, Eötvös-utca és Péterfia-utca páratlan oldala. Világítási vállalat.

Debrecen sz. kir. város első foku közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város érdekelt közönségét, hogy az 1929-30 gazdasági év vetésterületi statisztikájának összeírása a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál a folyó évi május hó 1-én veszi kezdetét. Össze kell írni a város területén levő minden 100 négyszögölnél nagyobb mezőgazdasági, vagy konyhakertészeti művelés alatt álló területnek a vetés eredményét.

Az 1929-XIX. t.-c. 14. §-a szerint a statisztikai adat szolgáltatására az ingatlan tulajdonosa, illetve bérlője köteles.

A törvény 15. §-a értelmében az adatszolgáltatásra kötelezett — amennyiben a hivatalos felszólítás ellenére sem szolgáltatja be a kívánt adatokat és a mulasztását elfogadható módon ki nem menti — a hiányzó adatokat az adatgyűjtő hatóság — a mulasztó fél költségére — a helyszínén fogja beszerezni.

A 17. § szerint pedig, aki valótlan statisztikai adatokat vall be, vagy az adatszolgáltatás érdekében a kívánt felvilágosítást — felszólítás ellenére — a kitűzött határidőre be nem szolgáltatja, vagy az adat beszolgáltatás megtagadja: kihágást követ el és a büntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1920-X. t.-c. rendelkezései értelmében büntethető.

Amidőn hangsúlyozom a vetésterületi statisztika nemzetgazdasági szempontból való fontosságát: felhívom az érdekelteket, hogy az adatszolgáltatási kötelezettségüknek a legpontosabban tegyenek eleget, annál is inkább, mert a hatóságnak ezen az uton tudomására jutott adatok adózás céljából fel nem használhatók.

Az adatszolgáltatásra vonatkozólag egyenként minden érdekelt külön felhívást kap és a munkatorlás elkerülése végett az adatszolgáltatásokat saját érdekükben is felhívom, hogy a részükre külön kikézsítendő felhívásban jelenjenek meg, mert csak ily módon lesz a vetésterület statisztikája a kitűzött határidőre elkészíthető.

Debrecen, 1930 április 24.
Debrecen sz. kir. város első foku közigazgatási hatósága:

Dr Vass Károly, tb. főjegyző.

969—1930 vh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni kir. járásbírósnak 1930 Pk. II. 37.721—2. sz. végzése folytán Dr Szódi Mihály ügyvéd által képviselt Bender és Hencel cég javára 600 P tőke, ennek kamatai 60 P 31 fillér eddigi a lent és a még felmerülő költségekből, valamint az ezennel csatlakoztatott s eddig jogerős végrehajtási zálogjogot nyert Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Rt. 536.57 P és Debrecen sz. kir. város 290.30 P végrehajtók tőke és járulékaiból álló követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — alperes, nagylétei lakosok ellen 1930. évi május hó 16. napján délelőtt háromnegyed 10 órakor Nagylétei araktárban a karcagi kir. járásbíróság 930—726—3. sz. végzése alapján az 1930 Pk. II. 37.721. sz. végreh. jegyzőkönyvben 2—4 t. a. le- és felülfoglalt c. 2721 pengőre becsült deszkák, lécek, gerendák, cserépek és egyebekből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet igényelők szükség esetén becsáron alul is eladatnak.

Kelt Debrecen. 1930 április 27.

Lőrincz Endre, kir. bír. végrehajtó.

VASÁROK JEGYZÉKE.

Április 27-én. Nagykőrös.
Április 28-án. Acsa, Acs, Arló, Balatonkiliti, Bácsalmás, Bonyhád, Büssü (sertésvásár nincs), Dombrád, Dunapentele, Hatvan, Istvádi (sertésvásár nincs), Kiskőrös, Komárom, Kölcse, Mátészalka, Mór Muzsgó (sertésvásár nincs), Nagyatád (sertésvásár nincs), Rakamaz, Sajószentpéter, Sárosp, Sellye, Szikszó, Szomajom (sertésvásár nincs), Tiszanána, Vámospécs, Vép (sertésvásár nincs), Zalaegerszeg (sertésvásár nincs), Egyek. Állatvásár: Balasagyarmat, Devecser (sertésvásár nincs), Nagyvácszony, Szécsény (sertésvásár nincs). Marha- és kirakodóvásár: Nagykapornok.

Április 29-én. Jászszentandrás, Kerkaszentmiklós (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Balasagyarmat, Devecser, Hatvan, Nagyvácszony, Szécsény. Ló- és marhavásár: Bicske.

Április 30-án. Nyárad, Nyírlugos, Somlószőlős (sertésvásár nincs), Vésztő Állatvásár: Zirc. Kirakodóvásár: Bicske.

Május 1-én. Csorna, Encs, Gyékényes Hetes (sertésvásár nincs), Majs, Marcali (sertésvásár nincs), Ónod, Pellérd, Szentgotthárd (lővásár nincs), Tomasszentandrás, Tököl. Állatvásár: Celldömök, Kiskomárom (óvásár nincs), Tiszafüred. Kirakodóvásár: Zirc.

Tekintse meg HEIN MATILD legujabb divatu noi kalap ujdonsagait
Plac-utca 38. szám. (Udvarban jobbra)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerűen két reggel lapban jelenik meg. **Vasárnap hirtétivel szedd meg napján szállítását. — Üzleti hirdetés más kerítés alá esik.**
Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám al.

LEVELÉZÉS	Kiadó	Kiadó
Egy cigkedélyű barna kislány levelezne szórakozás céljából vigkedélyű barna fiúval. Leveleket a kiadóban „Májusi orgona” jellegére kérek. 2238	utcai butorozott szoba hölgynek konyha használat. Széchenyi 23., emelet. 328	Kettőszoba, előszoba - modern lakás Domokos Lajos u. 16. Vénkert. 2403
Keres augusztusra, háromszobás, fürdőszobás földszintes lakást, gyermektelen házaspár. Címet kérünk „Tiszta lakás” jellegével a kiadóhivatalba. 2411	modern öt szobás I. emeleti utcai urilakás teljes komforttal és egy üzemhelyiség. Értekezni: Alföldi Takarékpénztárnál. 387	Különbejáratu elegánsan butorozott szobával ellátással kiadó. Hatvan utca 1. I. emelet 38. 2398
Középkoru főúsztvisező különbejáratu butorozott szobát keres. Cim „Központban” jellegére kiadoba. 2373	Csinos egy szoba, konyha, kamara villany világítás, jóvízü kut május 1-re kiadó. Csokonai utca 44. szám. 2364	Egy szoba, előszoba, konyha május 1-re kiadó. 308
Lakás májusra Péterfia szép 2 szobás. Értekezhetni Kulcsár, Kálvintéri utcájában. 2421	Három szoba, előszoba, konyha, kamara, cseléd és fürdőszobából álló udvari modern lakás Piac utca 70. szám alatt május hó 1-re kiadó. Feltételek megtudhatók Kosuth u. 8. szám. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél. 2319	a Ferenc József ut 4. szám alatt egy modern 2 szobás, udvari lakás, elfoglalható azonnal. — Ugyanott kiadó egy utcai üzemhelyiség. Értekezhetni Martinek Ferenc zárgondnoknál, a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2409
Csinosan butorozott utcai parkettes szoba azonnal kiadó. Hatvan utca 13. 334	Lakás, két egymásba nyíló, különbejáratu parkettes szoba üresen, estleg butorozva kiadó. Jókai u. 8. szám. 335	4 szobás verandás, kertesi uri lakás június 1. esetleg május 1-től átadó. Szent Anna 64. 2405
Háromszobás modern lakás májusra kiadó. Simonffy utca ötvennégy. Értekezni Széchenyi utca 4. 2418	Többrendbeli utcai 2—3 szobás komfortos lakások augusztus egyre kiadók. Werbőczy u. 14. 339	Simonyi ut 9. butorozott szoba állandó lakó részére azonnal kiadó. 2400
	Szent Anna 29. alatt három, esetleg ötszobás, fürdőszobás, emeleti, utcai lakás kiadó májustól. 2389	Különbejáratu szépen butorozott szoba ellátással is kiadó. Sas utca 2. 306
		Kiadó utcai szoba, konyha, speiz mellékhelyiséggel május elsőjére. Reális-kola u. 6. 162
		Kiadó egy betonos nagy száraz világos, villannyal bevezetett pinchelyiség. Péterfia 8. 305

Csapó-utca 19. szám alól Ótmalom-utca 1. sz. alá helyeztem át étkezdémet
ahol továbbra is 90 fillér 4 fogásos ebéd, vacsora 60 fillér.
Havi ebédre úgy kihordásra, mint bentékezésre.

Meszena u. 12. alatt 2 szobás, mellékhelyiségekkel bíró lakás május 1-re kiadó... 2360

Uri családnál központban, szép nagy déli fekvésű kertre néző tiszta butorozott szoba egy vagy két személynek elfutással vagy anélkül kiadó... 2274

István ut. 45. 2 világos egészséges 2 szoba, konyha, virágos kerttel, jóvizű kúttal, villanyvilágítással május 1-re olcsón kiadó... 2285

Szerényen butorozott egy ágyas udvari szoba kiadó... Hatvan u. 18. II. e. balra. 2112

Kiadó tisztviselőtelepi Bornemiszsa u. 6. számú ház modern ötszobás lakással kéréssel. 2364

Főútnál 4 szoba, hall, fürdőszoba, hozzávaló mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó... 596

Egy szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségek — szép, tiszta utcára nyíló április 15-re, esetleg május 1-ére kiadó. Apafi utca 20.

Egy különbejáratu butorozott utcai szoba egy vagy két személynek kiadó... 296

Háromszobás fürdőszobás napos udvari lakás kiadó. Rákóczi utca 10. 2381

Fűtőházzal szemben két szoba, konyha, spoz. kiadó. Déli sor 23. sz. 2266

Egy világos, tiszta utcai szoba, konyhával, fűtőkamrával május 15-re kiadó Apafi utca 20. 2260

3 szobás lakás Batthyány utca 14. kiadó azonnalra. 2358

Nyilastelepen egy szoba, konyha, egy bolt, egy kétszobás lakás, egész udvar május egyre kiadó. Bővebbet Miklós utca 33. 1689

Miklós-u. 4. alatt földszint utcai szoba, előszoba, használati butorozva iródnak vagy orvosi rendelőnek májusra kiadó. 225

Kiadó május 1-re 3 szobás udvari lakás, rendelőnek, iródnak is igen alkalmas. Arany János utca 11. 302

Nagyerdőn butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Érdeklődni lehet Miklós u. 4. földszint jobbra. 224

Különbejáratu kapu alatti utcai butorozott szoba kiadó. Simonffy utca 29. 1556

Világos pincelakás takarításra május 1-re kiadó. Apafi-utca 20. szám. 258

Utcai egy szoba, konyha, kamara lakás azonnalra is kiadó. Apafi utca 20.

ÜZLETEK

Jóforgalmu vidéki fővárosi vegyesüzlet berendezéssel, lakással, áru nélkül családi okokból azonnalra eladó vagy kiadó. Cim a kiadóban. 336

Üzlet forgalmas helyen azonnal kiadó. Sas u. 4. sz. 2383

VÉTEL

Megvételre keresek nagyobb és kisebb mennyiségben buza, köles és repcealj keveréket. Apafi utca 20. — Ugyanott fajtálmunkák eladók. 2357

KERESLET

Sertéseket keresek feles — tartásra. Ajánlatok Goldmann üzletébe Külsővásártér 13. adható le. Telefon 847. 70

Két egyetemi hallgató keres kőser kosztot. Cimeket kérijük „Elsőjére” jellegén kiadóra leadni. 298

ELHELYEZKEDÉS

Jól főző fiatal egészséges mindennest alkalmaz 40 pengőre Kolosváryné, Hajdunánás. 2420

Önállóan főző szakácsnőt jó bizonyítványokkal fogadok. Hunyadi 24. I. emelet. 2419

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik azonnalra — Csokonai utca 44. sz. 2365

Mindenes szakácsnőt, ki fejest is vállal május 1-re keresek. Jelentkezés Kossuth utca 69. 2408

Cipészegédeket női, férfi s text munkára azonnali belépésre felvesszük. Krausz Béla, Deák Ferenc u. 6. sz. 333

Bor, szájáztató literje 64 fillér, Burgundia 9. sz. 2416

Ötthont kereső, intelligens árva urileány nevelőnő, házi kisasszonyi, felolvasónői állást vállal, vidékre is. Betegápoláshoz ért. Cim a kiadóban. 2404

Május elsőjére házvezetőnői állást keres a háztartás minden ágában és felhívem varrásban tőkéletesen jártas nő. Cim a kiadóban. 258

Könyvtőtanuló felvétetik József kir. herceg utca 16.

Egyetlen próba meg fogja győzni

hogya venni, vagy eladni akar, állást vagy alkalmazókat keres, a

DEBRECENI UJSÁG

apróhirdetése

a legeredményesebbek!

Apróhirdetés feladható:

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. I., valamint József kir. herceg-u. 16. szám alatt; Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna-utca 13. és Csáthy r. t. könyvkereskedésében, Piac-utca 8. szám.

Mindenféle szobafestést és mázolást a legkényesebb igényeket is kielégítően végez Szabó Mihály szobafestő és mázó. Homokkert, Oláh Károly utca 1. sz. 2415

Lakatos tanuló felvétetek — Preisler, Boldogfalva-u. 6. szám. 1844

Mindenes főzőnő négyszobás parcellás lakásba elsőjére felvétetik. Simonffy u. 2-a. II. s. 327

Takarítónőt felvesszük. Takarításra, mosásra, takarításra, mosásra adok. Fizetés megállapodás szerint, József kir. herceg utca 16. sz. Nyomda. 2287

Szobalánynak jobb nőt keres garzon ur. Klár, Karag posta-fő 9. 2395

Élővirágüzletbe egyes kifutólányok felvétetek. Előnyben azok, akik ily üzletben már működtek. Értekezhetni vasárnap és hétfőn délután Csapó utca 27. sz. Hermann. 2195

Ügyes labátvarró és tanulókat felvesszük. Szabó Kata. Piac utca 63. I. em. 1464

AJANLAT

Házikosztot olcsón két-három izr. fiatalemberek adok. — Csapó u. 13.

Sovány szertésért kövér sertést adok, feltételek Goldmann üzletébe. Külsővásártér 13. tudható meg. Telefon 847. 340

Jéghiztosításokat és üzbiztosításokat kártevő nélkül a legelőnyösebb feltételek mellett a Debrecen és Vidéke Mozogásbiztosító Hivatala (Csapó utca 15. szám) vesz fel. 341

Fajberek sajtótermésű literenként Arany János utca 30. szám, Rácz Gyula u. 2. sz. 2145

Német anyanyelvű egyetemi hallgató jól bevált módszerrel német órák adását vállalja, magyar, latin, németből érettségire előkészít, korrepetál. Egészen jutányos árak. Cim a kiadóban. 1208

ELADAS

Eladó hűlőszobabutor, — gázradiator, jég szekrény, kerti léca, asztal, butorok. Arany János 21. sz. 329

Kiadó egy utcai szoba, konyha május 1-re. Kut utca 74. szám. F.

Eladó Ariel 557 köbcentis oldalkocsis motorkerékpár teljes felszereléssel. — Delkánál. 2410

Tizedes mérleg 750 kélós, alig használt, kifogástalan állapotban eladó. Ecetgyár, Degenfeldtér 11. 310

Tenyészkan valódi törzskönyvezett anyától származott 16 hónapos eladó. Eötvös utca 112. 2399

Férfiruhák, női ruhák, tükrök, szekrény, kerti pad, antikémód képek, könyvek, jég szekrény, virágtövek eladók. Vizsgákra tanulók előkészítését vállalom Szent Anna 34. 2402

Pászka és pászkaliszt mérsékelt árban kapható az orth. hitközségi irodában, — Reáliskola utca. 284

Fajtalombok eladók Apafi utca 20. sz. Ugyanott megvételre keresek buza-, köles- és repcealj keveréket nagyobb és kisebb mennyiségben. 2258

Kereskedelmi végzettségű Gyorsírótanári vizsgára eredeti Radnay-jegyzet és szükséges könyv eladó. Cim a kiadóban. 2263

Üzemképes Bergmann-féle teherautó pótkocsival olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1504

CSALÁDI OKOK miatt egy négylámpás, Philips rádió telepekkal nagyon olcsón eladó. — Friss, Csokonai utca 24.

Motorkerékpár, kéthengeres, A. J. S. gyártmányu, sürgősen eladó oldalkocsival, teljes felszereléssel. Cim a kiadóban. 1247

MÁG AUTÓ és egy 12 voltos dinamo jutányos áron eladó. — Vigkedvü Mihály utca 10. szám. 2277

INGATLAN

Eladó újonnan épült modern családi ház, azonnal beköltözhető lakásokkal. Értekezni Homok utca 127. szám. 2376

Vendéglő jogfolytonossággal a város központjában, kert-helyiséggel Amerikába kivándorlás miatt sürgősen és olcsón eladó. Értekezni lehet Botond u. 7. Trnka malom mellett a déli órákban Debreczenyinnél. 2346

Házhelyek a vágóhid közelében, Galamb u. 6. sz. 209—342 négyszögletes parcellákban 10 éves lefizetésre is kaphatók. Értekezni megbízásból Kollonics Ségélyző Egyesületnél, Kossuth u. 8. 2384

Egy 1000 négyszögletes terület haszonbérbe kiadó. Preisler, Boldogfalva 6.

Eladó halápi állomásnál 13 hold szántó. Értekezhetni: Simonffy utca negyvenkettő. 146

Házhelyek Sestakert, Anrássy utca kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Hatvan utca 27. 1053

Házak és ház helyek Boldogkerten Borsosvári utcában 2 szoba, konyha, — Onosny-utcában két 1 szoba, konyha lakás és külön nagy péksütőde és üzlettel ellátott nagy belkő házak, továbbá a Monostorpályi utca és Rigó utcában teljesen új egy szoba, konyha lakás, valamint egy ita mint a Téglaskerten a Letai és Bassahalom-utcában ház helyek és többrendbeli házak, — ujak és régiak — azonnali beköltözéssel eladók.

Ugy a házak, mint a ház helyek, — kis összege bányapénz lefizetés ellenében — nagyon kedvező áron és részletes fizetési kedvezményekkel bárki által megszerezhetők és az új tulajdonosnak telekkönyvileg és használatra is azonnal át lesznek adva. Mindenre kiterjedő felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-utca 8. 418

VEGYES

Nehéz János szobafestő lakását Eötvös u. 76. sz. alá helyezte át. 340

Német műveket, Heine, Shakespeare, Weltgesichte stb. mintegy 10—12 kötetet szépen kötve elcsérelnek hasonló értékű magyar könyveket. Erdkelődni lehet a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. 2275